Ազգ
Azg armenian daily
14 ՄԱՅԻՍ 1997 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ # 88 (1342)

Ռուսաստանի խորհրդարանի 2 պալատները հաշվի չեն առնում նախագահ Ելցինի վետոն

13 ՄԱՅԻՍ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Մոսկվայից ստացված հաղորդագրությունների համաձայն, Ռուսաստանի խորհրդարանի վերին պալատը՝ Դաշնության խորհուրդը, քվեարկությամբ մերժեց երկրորդ աշխարհամարտի տարիներին Կարմիր բանակի առգրաված արվեստի ստեղծագործությունները Գերմանիային վերադարձնելու առաջարկը: Լրատվական գործակալությունները նշում են, որ Դաշնության խորհուրդը չեղյալ համարեց վետոն, որը նախագահ Ելցինը սահմանել էր այդ արվեստի ստեղծագործությունները Դաշնային սեփականություն հայտարարելու խորհրդարանի 2 պալատների ընդունած որոշման նկատմամբ: Նախագահը վետո էր սահմանել մարտ ամսին: Պետդուման այդ վետոն չեղյալ հայտարարեց ապրիլին: Այժմ նախագահ Ելցինը պարտավոր է 1 շաբաթվա ընթացքում վավերացնել օրենքը կամ էլ ներկայացնել Սահմանադրական դատարանի քննարկմանը:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Արդյունաբերությունը գահավիժում է

1995 թ. արդյունաբերության աճը կազմել է 2,4 տոկոս, 1996 թ.՝ 0,9 տոկոս

ՆԱՐԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԱԺ-ի մայիսի 13-ի նիստում քվեարկության հետեւյալ արդյունքներով «կողմ» 99, «դեմ» 4, «ձեռնպահ» 9, I-ին ընթերցմամբ ընդունվեց Խղճի ազատության եւ կրոնական կազմակերպությունների մասին ՀՀ օրենքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին օրենքի նախագիծը:

Այնուհետեւ ԱԺ-ում ծայր առավ եւ ի գիտություն ընդունվեց ՀՀ դրամավարկային քաղաքականության 1997 թ. ծրագրի քննարկումը: Ծրագրում տրված է նաեւ 1996 թ. տնտեսական իրավիճակի գնահատականը: Համաձայն դրա, նախորդ տարի շարունակվել են «տնտեսության կայունացման միտումները»: Տարվա ընթացքում սղաճը կազմել է 5,546 տոկոս: ՀՆԱ-ի իրական աճը կազմել է 5,3 տոկոս: Համախառն ներքին արտադրանքի կառուցվածքում աճել է առեւտրի տեսակարար կշիռը, որը 1994 թ. 4 տոկոսից 1996 թ. նույնքանի կազմել է 9 տոկոս, մինչդեռ կայունության ծառայությունների տեսակարար կշիռը մնացել է բավականին ցածր մակարդակի վրա: Արդյունաբերության աճը 1995 թ. կազմել է 2,4 տոկոս, իսկ 1996 թ. 11 ամսվա ընթացքում՝ 0,9 տոկոս: Ծրագրում ամրագրվում է, որ արդյունաբերության ոլորտը անկում է ապրել: Ի տարբերություն արդյունաբերության աճի ցածր տեմպերի, առեւտրի ծավալներն աճել են արագ. 1995 թ. այն կազմել է 75 տոկոս:

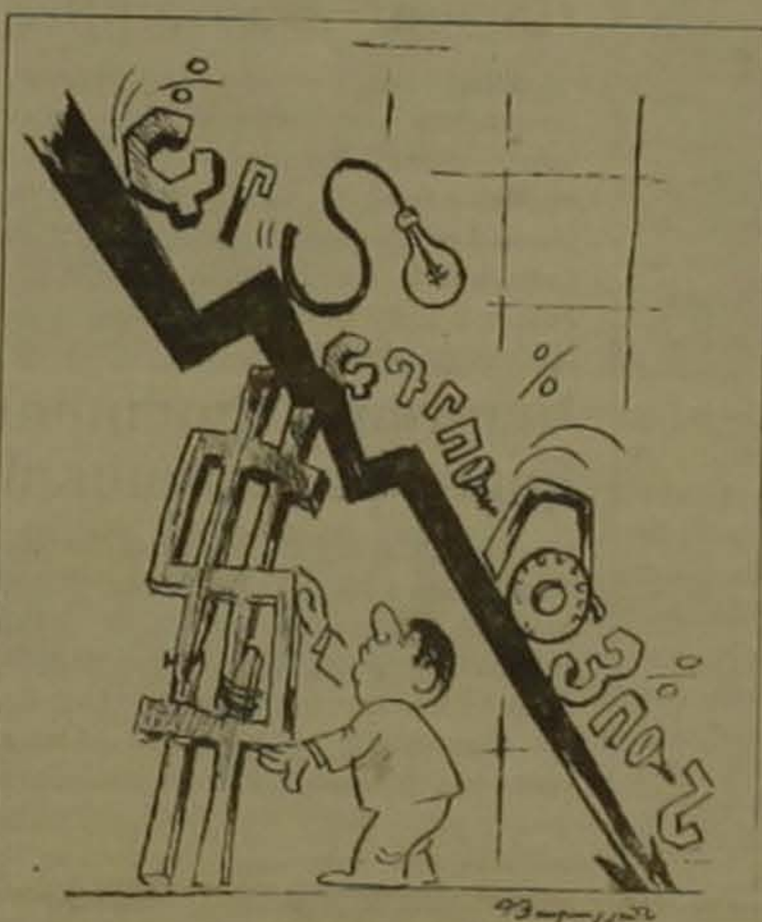

Անդրադառնալով սեփականաշնորհմանը, ծրագրում նշվում է, որ գործընթացի իրականացման ներկա տեմպերը կասկածի տակ են դնում նշված նպատակների իրագործումը: «Սեփականաշնորհման գործընթացում դրսեւորվում է ազգային կապիտալի ներգրավման ... է սեփականաշնորհված ձեռնարկությունների գործունեության արդյունավետությունը» ընդգծվում է ծրագրում:

Տես ► էջ 2

ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

«Թուրքիան մոլորվել է եղբայր Ադրբեջանի եւ դրացի Հայաստանի միջեւ...»

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 13 ՄԱՅԻՍ, ՆՏ: Թուրքական «Ռադիկալ» թերթն ավարտելով Ղարաբաղին նվիրված հոդվածաշարը, սկսել է նոր շարք, այս անգամ նվիրված Հայաստանին եւ, ըստ Ստամբուլի «Մարմարայի», թուրք-հայկական հարաբերություններին է մոտենում կառուցողական եւ տրամաբանական գաղափարներով: «Ռադիկալը» գրում է, որ այսօր Թուրքիան մնացել է «դրացու» եւ «եղբոր» միջեւ նախապատվություն տալու երկընտրանքի առջեւ եւ դժվարանում է ընտրություն անել: Թերթը, հիշեցնելով, որ Կիպրոսի հարցը չի պարտադրել Թուրքիային իր հարաբերությունները խզել Հունաստանի հետ, գրում է, որ Թուրքիան կարող է եղբայրական հարաբերություններ մշակել Ադրբեջանի եւ միաժամանակ բնականոն հարաբերություններ հաստատել Հայաստանի հետ:

«Ռադիկալը» մեջբերում է ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին, թե այլեւս «ասելու բան չի մնացել եւ քայլ անելու հերթը հասել է Թուրքիային»: Թերթը գրում է. «Բազմաթիվ հայերի կարծիքը հետեւյալն է. «Ղարաբաղի հարցը պետք է բանակցության նյութ դառնա Ադրբեջանի եւ Ղարաբաղի միջեւ: Թուրքիան եւ Հայաստանը, որքան էլ այս խնդրում կողմնակալ լինեն, հարցի առաջնահերթ տերերը չեն: Այս պատճառով սխալ է Ղարաբաղի հարցը նախապայման դնել Թուրքիա-Հայաստան հարաբերություններում: Թուրքիան կարող է մի կողմից նեցուկ լինել Ադրբեջանին, մյուս կողմից զարգացնել իր հարաբերությունները Հայաստանի հետ: Հայերը պնդում են նաեւ, որ Հայաստանի հետ հարաբերությունների հաստատումը նպաստավոր է նաեւ Թուրքիայի համար»:

Ընդսմին հստակ է Թուրքիայի դիրքորոշումը: Թուրքիան պահանջում է, որ Ղարաբաղյան հարցը լուծում գտնի Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության պահպանմամբ:

Ի վերջո թերթը նշում է, որ լավագույն տարբերակը Հայաստանի հետ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատումն է եւ հարաբերությունների կանոնավորումը, ինչը չի նշանակում «ծախել Ադրբեջանը»: Ըստ որում, թերթը նշում է նաեւ, որ Թուրքիան եւ Հայաստանը «պետք են միմյանց գրեթե հավասարաչափ» եւ ընդգծվում է երեք կետ.

1. Նավթատար խողովակը. Բաքու-Ջեյհան ուղեգիծը Թուրքիայի համար ամենահարմարն է: Իրանի հետ հարաբերություններն այնքան էլ բարվոք չեն, իսկ Վրաստանն անկայուն երկիր է, այդ պատճառով էլ նախընտրելի է Հայաստանը, բացի այդ, դա ամենաէժան ճանապարհն է:

2. Առեւտուր. Հայաստանը Թուրքիայի համար հիանալի շուկա է: Հայաստանում արդեն շատացել են թուրքական ապրանքները, որոնք այնտեղ են հասնում Վրաստանի եւ Իրանի տարածքներով: Եթե սահմանադուռը բացվի՝ դա կօգնի նաեւ Թուրքիայի արեւելյան նահանգների վերականգնմանը եւ կարեւոր ծրագրերի իրագործմանը:

3. Անվտանգության հարցը. Թուրքիան, իրենից հեռացնելով Հայաստանին, նրան մոտեցնում է Իրանին եւ Ռուսաստանին: Եթե Ռուսաստանը հիմնի Մոսկվա-Երեւան-Թեհրան ուղիղ կապ (հավանաբար նկատի ունի երկաթուղին - ՆՏ), ապա Թուրքիան ընդհանրապես դուրս կմղվի Կովկասյան տարածաշրջանից, գրում է թերթը:

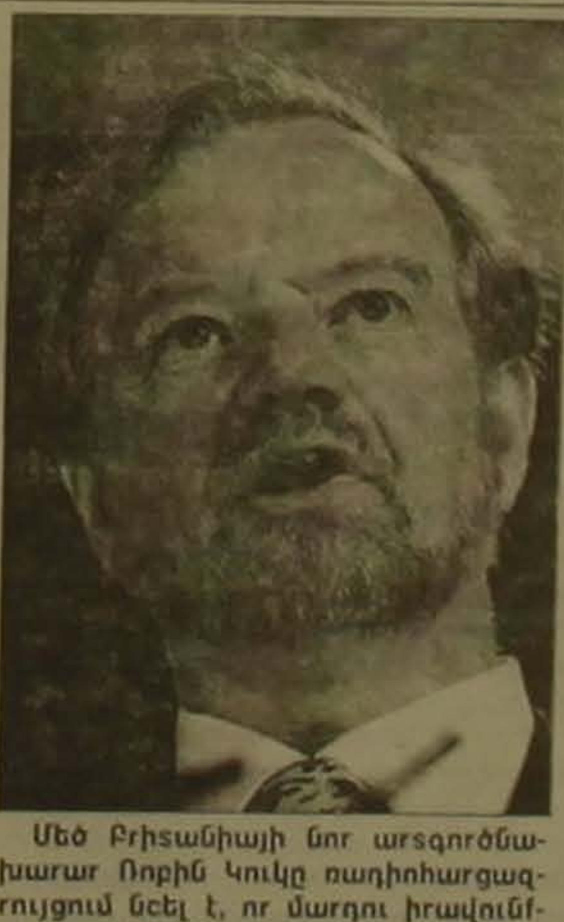

Մեծ Բրիտանիայի նոր արտգործնախարար Ռոբին Կուկը ռադիոհարցազրույցում նշել է, որ մարդու իրավունքները նոր՝ լեյբորիստական կառավարության արտաքին քաղաքականության «սիրտը» կդառնան: Մայիսի 12-ին նա մամլո ասուլիս էր կազմակերպել՝ մանրամասն բացատրելու իր համար առաջնային խնդիրները:

Լոմայի ծախսը՝ 2,3 մլն դոլար

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ: Լոմայի արտադրության վրա հանրապետությունը ծախսել է շուրջ 2,3 մլն դոլար: Համաձայն ՀՀ ԿԲ նախագահ Բագրատ Ասատրյանի, այնքան էլ ճիշտ չէր տվյալ ժամանակաշրջանում ընդհանրապես լոմայի թողարկումը: Ըստ նրա, այսօր լոմայի օգտագործման միակ ոլորտը որպես հուշադրամ կիրառելն է: Բագրատ Ասատրյանի կարծիքով՝ բավական ցածր են լոմայի դրամական հաշվեկշիռները:

ՏԱՄԱՌՈՏ

«Վանոն չկարողացավ կատարել իր խնդրի երկրորդ մասը»

ՄՈՍԿՎԱ, 13 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ: «Իզվեստիա» օրաթերթում տպագրված այսօրվա հոդվածում բերվում է ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի գնահատականը ներքին գործերի նախկին նախարար, Երեւանի ներկայիս քաղաքապետ Վանո Սիրադեղյանի գործունեությանը. «Վանո Սիրադեղյանը 1992 թվականին մի քանի ամսում կարողացավ վերջ տալ հանցագործություններին Հայաստանում: Բանդիտիզմը վերացավ, սակայն միլիցիան այնքան ուժեղացավ, այնպիսի իշխանություն ձեռք բերեց, որ ինքը սկսեց խախտել օրենքները: Վանոն իր խնդրի առաջին մասը փայլուն կատարեց: Սակայն երկրորդը՝ չկարողացավ, դրա համար էլ հեռացավ»:

Ազատ արձակվեց «Դրոյի» գործով մեղադրյալ Գեղամ Մանուկյանը

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊ ... ստացել եւ առաջինն է ազատ արձակվել «Դրոյի» գործով մեղադրյալ ... Գեղամ Մանուկյանը: Նա մեղադրվում էր ՀՀ ՔՕ 72-րդ հոդվածով՝ բանդիտիզմ, սակայն Գերագույն դատարանի դատական կոլեգիան, Եղուարդ Մանուկյանի նախագահությամբ, այդ հոդվածը փոխարինեց ՀՀ ՔՕ 84-րդ հոդվածով՝ չհայտնել պետական հանցագործության մասին, եւ նրան դատապարտեց 3 տարի ազատազրկման: Գեղամ Մանուկյանի ազատումը կատարվել է մինչեւ դատավճռի օրինական ուժի մեջ մտնելը, քանի որ ՀՀ Գերագույն դատարանի նախագահությունը դեռեւս ձեռնամուխ չի եղել «Դրոյի» գործով մեղադրյալների վճռաբեկ գանգատների քննարկմանը, այդ թվում նաեւ Գեղամ Մանուկյանի մասով: Գեղամ Մանուկյանը եղել է ՀՅԴ «Նիկոլ Աղբալյան» ուսանողական կազմակերպության ղեկավարներից մեկը:

ՂԱԶԱԽՍՏԱՆ

Զանգվածային բախումներ մահմեդական ուղղությունների միջեւ

13 ՄԱՅԻՍ, BBC, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Ղազախստանի Չաբանմախի ... անցած գիշեր զանգվածային բախումներ են տեղի ունեցել կրոնական հողի վրա: Հաղորդվում է, որ հակամարտության մեջ են ներքաշվել մահմեդական տարբեր ուղղությունների ներկայացուցիչները: Գիշերը տեղի ունեցած ընդհարումներին մասնակցել է հազարից ավելի մարդ, փոխհրաձգության ընթացքում զոհվել է առնվազն 2 եւ վիրավորվել մի քանի մարդ: Ռուսաստանի ԶԼՄ-ների հաղորդումների համաձայն, «Վահաբի» մահմեդական աղանդի ներկայացուցիչները թաքնվել են տեղի մզկիթում եւ օգնության են կանչել հարեւան գյուղերում ... իրենց կողմնակիցներին: Մինչ այդ Չաբանմախիի շուրջ 600 բնակիչներ հանրահավաքի ժամանակ պահանջեցին վտարել շրջանից «Վահաբի» աղանդի ներկայացուցիչներին մեղադրելով նրանց արմատականության եւ կրոնական անհանդուրժողականության մեջ:

Ըստ Ինտերֆաքս լրատվական գործակալության, ավանի բնակիչները «Վահաբի» աղանդի 18 անդամի տասնից են վերցրել: Հակամարտության տարածումը կանխելու համար միլիցիան շրջափակել է Չաբանմախի ավանը:

ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Ռուսաստանի սպառազինությունը եւ միջուկային հրթիռները չեն վերահսկվում

13 ՄԱՅԻՍ, BBC: Ամերիկյան «Վաշինգտոն թայմս» թերթում հրապարակվել է Բիլ Հերցի հոդվածը՝ նվիրված Ռուսաստանի միջուկային զինանոցի արդի վիճակին: Հոդվածը հիմնված է ԱՄՆ-ի ԿՀՎ-ի Ռուսաստանով եւ Եվրասիայով զբաղվող վերլուծական բաժնի 13 էջանոց հաշվետվության վրա: Հաշվետվությունում մասնավորապես ասված է, որ անսարքությունների պատճառով ռուսաստանյան միջուկային հրթիռները մի քանի անգամ ինքնաբերաբար մարտական վիճակի են բերվել, սակայն պատահողիչների առկայությունը թույլ չի տվել, որ հրթիռը ինքնաբերաբար արձակվի:

Հաշվետվությունում նաեւ նշվում է, որ վերջին մի քանի ամիսների ընթացքում Ռուսաստանի ռազմավարական հրթիռային ուժերին պատկանող մի շարք օբյեկտներում չվճարումների պատճառով անջատել են էլեկտրականությունը, իսկ 96 թվականի աշնանը որոշ այդ օբյեկտների միջեւ բացվում խզվել է կապը մի քանի ... կապվել են էլեկտրականության կարելները: Հաշվետվությունում ասվում է, որ Ռուսաստանի սպառազինությունը վտանգ կարող է ներկայացնել Ռուսաստանի համար եւ բերվում են Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Իգոր Ռոդիոնովի խոսքերը, թե հնարավոր է, որ որեւիցե օդաչու օդանավ փախցնի ու կամիկաձեի նման ուղղի Կրեմլի վրա կամ մեկ այլ հիմարություն կատարի:

Հաշվետվությունում ասվում է նաեւ, որ կապի միջոցները, որոնցից օգտվում են Ռուսաստանի ռազմավարական հրթիռային ուժերը, անհամեմատ լավ չեն, քան քաղաքային սովորական հեռախոսները: Միջուկային պաշտպանության հարվածի ղեկավարման ավտոմատացված «Կազբեկ» համակարգը, որը ներառում է միջուկային 3 ճամպրուկներ, հաշվարկված էր 10 տարվա համար, սակայն գործում է արդեն 14 տարի: Պենտագոնի ներկայացուցիչը հրաժարվեց մեկնաբանել անձնական հետախուզության զեկույցը:

ԱԶԳ

տեղական

ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱ

ԱԷԿ-ի կանգնեցումը չի ազդի էներգամատակարարության ծավալի վրա

Նավթի եւ գազի պաշարների մասին՝ հոկտեմբերին

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ինչպես հայտնի է, օրերս տեղի ունեցավ ատոմային էներգետիկային վերաբերող ՀՀ նախագահին առընթեր անվտանգության խորհրդի նիստ՝ աշխարհի 10 խոշոր պետությունների ատոմային էներգետիկայի բնագավառում հայտնի մասնագետների մասնակցությամբ: Նիստի ընթացքում որոշվել է վերանորոգման եւ վերալիցքավորման նպատակով հունիսի վերջից 2 ամսով կանգնեցնել ԱԷԿ-ի աշխատանքը:

Արմենպրեսի թղթակցի այն հարցին, թե սպասվո՞ւմ են փոփոխություններ էներգամատակարարման հաշվեկշռում, էներգետիկայի նախարար Գագիկ Մարտիրոսյանը պատասխանեց, որ էներգամատակարարման պահանջվող մակարդակը կպահպանվի, հետեւապես սպառող կազմակերպություններն ու բաժանորդները չեն զգա ԱԷԿ-ի աշխատանքի դադարեցումը: Առանձին փոփոխություններ տեղի չեն ունենա, երբ, ինչպես նշեց նախարարը, չստեղծվեն ֆորս-մաժորային պայմաններ (պայթյուններ, դիվերսիոն գործողություններ), որոնք կարող են բերել այլ ռեժիմի:

Իրան-Հայաստան բարձրավոլտ էլեկտրահաղորդման գծով մայիսի 3-ից արդեն սկսվել է առեւտրային հոսանքի ներմուծումը միջինը օրական 1-1.5 մլն կվտ ժամ: Նախարարի հավաստմամբ, կօգտագործվի ոչ միայն այդ էլեկտրագծով ներկրված հավելյալ հոսանքը, այլեւ կապահովվի ջերմակայանների միջոցով հոսանքի հավելյալ արտադրությունը: Նշվեց, որ այժմ ՋԷԿ-երում օրական արտադրվում է 1 մլն կվտ ժամ էլեկտրաէներգիա, որոնք սակայն հնարավորություն ունեն արտադրել 15 մլն կվտ ժամ: Երբ ԱԷԿ-ը կանգնի, ապա ՋԷԿ-երը կարտադրեն մինչեւ 5 մլն կվտ ժամ, իսկ Իրանից կարող ենք ստանալ ոչ թե մեկ, այլ երկու մլն կվտ ժամ էլեկտրաէներգիա, դրանով իսկ կոմպենսացնելով հաշվեկշիռը, ասաց նախարարը:

Չնայած այն հանգամանքին, որ ստեղծված էներգետիկայի ճգնաժամը պարտադրում է առաջիկայում վերանայել էլեկտրաէներգիայի սակագինը, սակայն Գագիկ Մարտիրոսյանը համոզվածություն հայտնեց, որ մինչեւ տարեվերջ սակագնի փոփոխություն չի լինի:

ՀՀ էներգետիկայի նախարարության եւ ընդերքի հետախուզման ամերիկյան ընկերության միջեւ փետրվարի 6-ին ստորագրված պայմանագրով նախատեսվում էր գարնան սկզբից Հանրապետության տարածքում սկսել նավթի եւ գազի որոնման աշխատանքները:

Ըստ Գագիկ Մարտիրոսյանի, աշխատանքները կատարվում են սահմանված գրաֆիկին համապատասխան: Գառնիի տարածքում անցկացվում են սեյսմիկ ուսումնասիրություններ, որոնք կտեւեն շուրջ 90 օր, որից հետո կսկսվեն հորատման աշխատանքները:

Նախարարի կարծիքով, արդեն հոկտեմբերին կարող ենք կոնկրետ տվյալներ ունենալ նավթի եւ գազի պաշարների մասին: Վերջիններիս առկայության վերաբերյալ իր համոզվածությունը նախարարը բացատրեց համապատասխան նյութերի ուսումնասիրության արդյունքներով, ինչպես նաեւ մասնագետների ներկայացրած մեկնաբանություններով: «Ես լսել եմ նաեւ այս գործում մեծ ներդրումներ կատարած ամերիկյան կողմից, որը նույնպես համոզված է Հայաստանի ընդերքում պաշարների առկայությանը», ասաց նա:

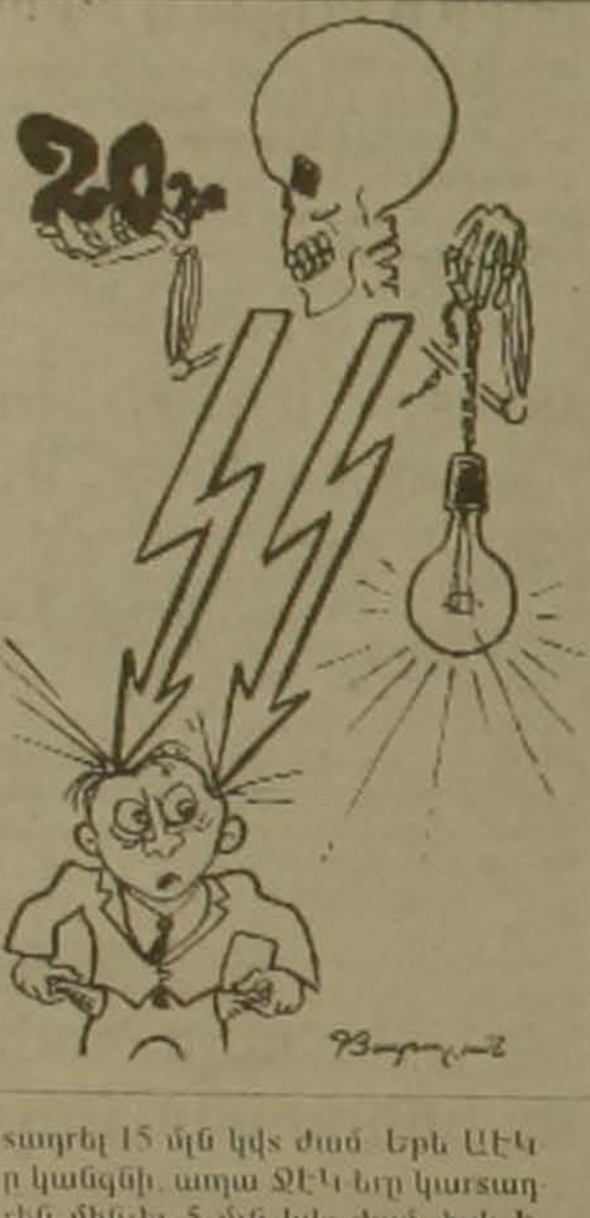

Ընդամենը չորս թմրամոլ գաղտնի բուժման բաժանմունքում

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ: Հանրապետական նարկոլոգիական դիսպանսերում անցյալ տարի ստեղծված գաղտնի բուժման բաժանմունքում այսօր բուժվում են ընդամենը 4 թմրամոլներ: Դիսպանսերի գլխավոր բժիշկ, հանրապետության գլխավոր նարկոլոգ Սեդա Ջամալյանը բուժվողների այս փոքր թիվը բացատրում է այստեղ գործող բուժման նոր համակարգին հիվանդների անտեղյակությամբ: Ըստ տիկին Ջամալյանի, այժմ հիվանդների եւ բուժող անձնակազմի միջեւ ստեղծվում են էապես նոր հարաբերություններ, որոնք նախեւառաջ հիմնվում են փոխադարձ վստահության վրա: Բուժման յուրաքանչյուր փուլ տեւում է 10-12 օր, որից հետո կարելի է ժամանակավորապես դադար տալ եւ հետո նորից շարունակել բուժումը: Հիվանդներին ցուցաբերվող դեղորայքային բուժմանը զուգընթաց ավելի մեծ ուշադրություն է հատկացվում նրանց հոգեբանական առողջացմանը, թմրամոլների լիարժեքության գիտակցության ամրապնդմանը: Տիկին Ջամալյանի կարծիքով, որոշ ժամանակ անց կարելի է գաղտնի բուժման բաժանմունքն ավելի ընդլայնել եւ այն համալրել նոր հիվանդասենյակներով, քանի որ հիվանդները ավելի պատրաստակամ են բուժվում հենց այս բաժանմունքում: Ինչ վերաբերում է դիսպանսերի ընդհանուր բաժանմունքին, ապա այստեղ բուժվում են 48 հիվանդներ, որոնք բոլորն էլ խրոնիկ արբեցողներ են:

ՍՓՅՈՒՌՔ-ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ԵՊՀ. Սեմինարում քննարկվեցին կանանց խնդիրները

Երեւանի պետական համալսարանի սոցիոլոգիայի ամբիոնին կից գործող Գենդերային հետազոտությունների երիտասարդական կենտրոնը, որը երկամյա կենսագրություն ունի, այսօր համագործակցում է Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության Լոս Անջելեսի «Հայ կին» կազմակերպության հետ: Վերջինիս նախաձեռնությամբ, համագործակցության շրջանակներում մայիսի 6-8-ը Երեւանի համալսարանում անցկացվեցին սեմինարներ՝ նվիրված կանանց խնդիրներին: Համագործակցող կազմակերպություններից բացի՝ սեմինարներին մասնակցում էին նաեւ համալսարանի ուսանողուհիներ, աշխատակցուհիներ, Հայաստանում գործող կանանց կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ: Սեմինարների ընթացքում, որոնք բնութագրվեցին որպես հանդիպում-ծանոթություն, հայրենաբնակ կանայք եւ աղջիկները հնարավորություն ունեցան ծանոթանալու օվկիանոսից այն կողմ ապրող մեր հայրենակցուհիների կյանքին, գործունեությանը, ապրելակերպին վերաբերող բազմաթիվ խնդիրների, լսելու նրանց տեսակետներն ու վերլուծությունները կնոջ ինքնադրսեւորման, ինքնահաստատման, ինքնագնահատման եւ այլ հարցերի վերաբերյալ: Ելույթ ունեցողները՝ «Հայ կին» կազմակերպության ատենապետուհի Սոնա Յակուբյանը, Մերի Նաջարյանը, Անահիս Սարյանը եւ ուրիշներ, հանգամանորեն ներկայացրին Արեւմուտքում ապրող ու գործող հայ կին-մասնագետի, կին-հասարակական գործչի, կին-մոր, կին-ամուսնու իրական կերպարը, անդրադարձան նրա առողջության, սնվելու, հաջողությունների հասնելու, անձնական իրավունքների ու պարտականությունների եւ այլ հարցերի: Եղան նաեւ քննարկումներ ու հարցադրումներ:

Երկօրյա սեմինարների աշխատանքները երրորդ օրն ամփոփվեցին կլոր սեղանի շուրջ ընթացած անկաշկանդ զրույցով, որի ժամանակ հնչեցին ոչ միայն նոր մտքեր, խոհեր, տեսակետներ, հարցեր ու հարցադրումներ, այլ արվեցին գործնական առաջարկություններ: Առանձնապես ընդգծվեց Հայաստանի կանանց կազմակերպություններում երիտասարդության ընդգրկման շրջանակների լայնացման անհրաժեշտությունը: Նաեւ հույս հայտնվեց, որ նման կազմակերպությունները, որոնք ընդհանուրից բացի՝ ունեն յուրովի առանձնություն եւ առանձնակի խնդիրներ, այսուհետ ավելի հաճախակի հանդիպելու հնարավորություններ կստեղծեն:

ԱՆԱՀԻՏ ԲՐՈՒՏՅԱՆ

ԵՊՀ լրատվական ծառայություն

Դպրոցական վերջին զանգի հանդիսությունները՝ մայիսի 30-ին

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մայրաքաղաքի հանրակրթական դպրոցների շրջանավարտների վերջին զանգը կհնչի մայիսի 30-ին: Տոնական հանդիսության կազմակերպչական աշխատանքները իրականացնում է քաղաքապետարանի կրթության բաժինը: Նախնական պայմանավորվածության համաձայն, նախատեսվում է ստեղծել միջոցառման անցկացման մի քանի կենտրոն՝ քաղաքի տարբեր թաղամասերում, որտեղ հանդիսությունները կտեւեն ժամը 14-17-ը: Հետո բոլոր շրջանավարտներին կհյուրընկալի Հանրապետության հրապարակը՝ գեղարվեստական ծրագրով ու դիսկոտեկով:

ՔՐԻՍՏՈՆԵՈՒԹՅՈՒՆ-1700

Ստեփանակերտում նոր եկեղեցի է կառուցվելու

ԼՂՀ կառավարության մամուլի ծառայության հաղորդագրության համաձայն, օրերս ԼՂՀ նախագահի պաշտոնակատար, հանրապետության վարչապետ Լեոնարդ Պետրոսյանի նախագահությամբ տեղի է ունեցել 2001 թ. քրիստոնեության՝ որպես Հայաստանի պետական կրոնի ընդունման 1700-ամյակի տոնակատարության կազմակերպման Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության պետական հանձնաժողովի նիստը: Ըստ նույն աղբյուրի, նիստի մասնակիցները քննարկել են այդ կարեւոր պատմական իրադարձության նախապատրաստությանը, համապատասխան պետական կառույցների եւ Հայ առաքելական եկեղեցու Արցախյան թեմի փոխհամագործակցությանն առնչվող հարցեր:

Որոշում է ընդունվել 10-օրյա ժամկետում մշակել եւ կառավարության հաստատմանը ներկայացնել ծրագիր՝ նախատեսված 1997-2001 թթ. ժամանակահատվածի համար: Այդ ծրագրի շրջանակներում, մասնավորապես, նախատեսվում է նոր եկեղեցու շինարարություն ԼՂՀ մայրաքաղաքում, ինչը նույնպես լուրջ քննարկումների առարկա դարձավ:

Հանձնաժողովի նիստի աշխատանքներին մասնակցում էր Հայ առաքելական եկեղեցու Արցախյան թեմի առաջնորդ Սրբազան Պարգեւ եպիսկոպոս Մարտիրոսյանը:

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Վերահրատարակվեց «Ավանգարդը»

Վեցամսյա ընդմիջումից հետո վերահրատարակվեց «Ավանգարդ» թերթը: Ֆինանսական պատճառներով թերթը շաբաթական պարբերականությունից անցնում է ամսականի, սակայն այսուհետեւ պետք է հրատարակվի ոչ թե ութ, այլ տասնվեց էջով: Երիտասարդական թերթը մեծ ուշադրություն է դարձնելու հատկապես սոցիալական, քաղաքական, մշակութային անցուդարձին: Թերթի նոր խմբագիր Զ. Մարտիրոսյանը տեղեկացրեց, որ փոփոխվել է նաեւ թերթի խմբագրակազմը եւ հույս հայտնեց, որ «Ավանգարդը» կվերականգնի իր նախկին հեղինակությունը:

ԱՐՏԱԿ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

Կադրային փոփոխություններ կառավարությունում

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ վարչապետի որոշմամբ, Ալեքսան Ավետիսյանն ազատվել է ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի նախարարի տեղակալի պաշտոնից: Ա. Ավետիսյանը ԱԺ պատգամավոր է՝ «Հանրապետություն» խմբակցությունից (ՀՀՇ), պաշտպանության եւ ներքին գործերի հանձնաժողովի անդամ: Նախկինում եղել է արհմիությունների կամավոր մարզական ընկերության Անիի շրջանային խորհրդի նախագահ, «Սեւան» մարզական ընկերության տնօրեն: Մեկ այլ որոշմամբ Կորյուն Շահինյանն ազատվել է ՀՀ կենսաթոշակային եւ զբաղվածության հիմնադրամի նախագահի տեղակալի պաշտոնից: Երկար տարիներ նա պաշտոնավարել է սոցապ նախարարության համակարգում, իսկ հիմնադրամի ստեղծման օրից զբաղեցրել նախագահի տեղակալի պաշտոնը:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Արդյունաբերությունը զահավիժում է

1995 թ. արդյունաբերության աճը կազմել է 2,4 տոկոս, 1996 թ.՝ 0,9 տոկոս

Սկիզբը էջ 1

Ծրագիրը ներկայացնող ԿԲ նախագահ Բագրատ Ասատրյանը նշեց, որ նկատվում է բնակչության իրական եկամուտների շարունակական աճ, որ 1995 թ. կազմել է 41.6 տոկոս, 1996 թ. այն աճել է եւս 19.4 տոկոսով: Տեղեկացվեց նաեւ, որ բյուջեի դեֆիցիտը ՀՆԱ-ի նկատմամբ 1996 թ. կազմել է 5.7 տոկոս, նախատեսված 5.2 տոկոսի փոխարեն 1996 թ. 11 ամիսների ընթացքում փաստացի հավաքագրված հարկային եկամուտները կազմել են ՀՆԱ-ի 9.7 տոկոսը: Ներմուծման ծավալներն աճել են ավելի արագ, քան արտահանմանը: Ըստ ծրագրի դրույթի, ներկա տնտեսական փուլում խիստ կարեւորվում է օտարերկրյա ներդրումների դերը: Այսօր արտահանման ծավալում ամենամեծ տեսակարար կշիռը կազմում են թանկարժեք քարերը, մետաղները եւ դրանցից պատրաստված իրերը՝ մոտ 47.7 տոկոս:

Ինչ վերաբերում է 1997 թ. դրամավարկային քաղաքականությանը, ապա այն միտված է լինելու 8-10.5 տոկոս սղաճի մակարդակի պահպանմանը: Կարեւորվում է նաեւ ներքին խնայողությունների աճի խթանման խնդիրը, ինչպես նաեւ 1997 թ. ազգային տնտեսության իրական վիճակի գնահատումը: 1997 թ. նախատեսվում է ապահովել դրամական զանգվածի 17 տոկոս աճ:

Ելույթ ունենալով ներկայացված ծրագրի շուրջ, պատգամավորները դժգոհություն հայտնեցին ծրագրում տեղ չգտած մի շարք ցուցանիշների բացակայությունից: Մասնավորապես առկա դրամական զանգվածի իրական ակտիվների չափերի շուրջ: Դժգոհություն արտահայտվեց նաեւ 700 մլն դրամ ԿԲ-ի վարչական ծախսերի հատկացումների համար, ինչը ներկա սոցիալ-տնտեսական իրավիճակում համարվեց շռայլություն:

Դժգոհություն արտահայտվեց նաեւ ծրագրին կից անհրաժեշտ փաստաթղթերի բացակայությունից, ենթակառուցվածքների բարեփոխումներին ուղղված վարկի հաշվետվության ներկայացման պահանջ դրվեց: Անհանգստություն հայտնվեց դոլարիզացիայից:

Իսկ Կամո Արեյանն ընդգծեց. «1990 թ. ցայսօր Հայաստանի տնտեսության մեծ շարունակում է թագավորել госплан-ի ոգին»:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան է տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայութիւն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

ԿԱՊԵՐ

Անդրկովկասի լրագրողների երկրորդ կոնֆերանսն աւարտվեց Քութայիսում

Մայիսի 11-12-ը Վրաստանի Քութայիս քաղաքում տեղի ունեցաւ շվեյցարական «Կովկասի լրատուութեան միջոցների աջակցութեան» ծրագրի շրջանակներում անցկացվող Ադրբեջանի, Վրաստանի եւ Հայաստանի լրագրողների հերթական երկրորդ հանդիպումը։ Ինչպես արդեն տեղեկացրել էինք, առաջին հանդիպումը տեղի ունեցաւ այս տարուա մարտի 29-30-ը Թբիլիսիում, որի աշխատանքները ամփոփող «Масс-МЕДИА Закавказья» բիւլետենի առաջին համարը օրերս լոյս տեսաւ Երեւանում։ Ըստ ծրագրի հեղինակ, շվեյցարահայ լրագրող Վիգեն Չիտերյանի, այս հանդիպումների հիմնական նպատակը նախկին Խ. Միութեան փլուզումից հետո Անդրկովկասի լրագրողների միջեւ խզված կապերը կրկին վերականգնելն է։ Այդ նպատակով էլ ծրագիրը հնարաւորութիւն է տալիս երեք հանրապետութիւնների լրագրողներին հավաքվել եւ քննարկել մասնագիտական խնդիրներ։ Եվ միայն տարեվերջի հանդիպմանը նախատեսվում է անցնել շրջանի հակամարտութիւնների քննարկմանը, այդ թվում ներգրավելով նաեւ Աբխազիայի, Լեռնային Ղարաբաղի, Հարավային եւ Հյուսիսային Կովկասի լրագրողներին։ Յուրաքանչյուր հանդիպմանը բացի ծրագրի հեղինակի ընտրած 4 համակարգողներից, մասնակցում են նաեւ Երեւանից, Բաքվից եւ Թբիլիսիից ժամանած ընդհանուր թվով 12 լրագրողներ։ Մասնակիցների կազմը փոփոխական է, որովհետեւ ծրագրի հիմնական նպատակներից մեկն էլ այն է, որ ամեն անգամ նոր լրագրողների ընդգրկմամբ մեծանա անձնական ծանոթութիւնների շրջանակը։

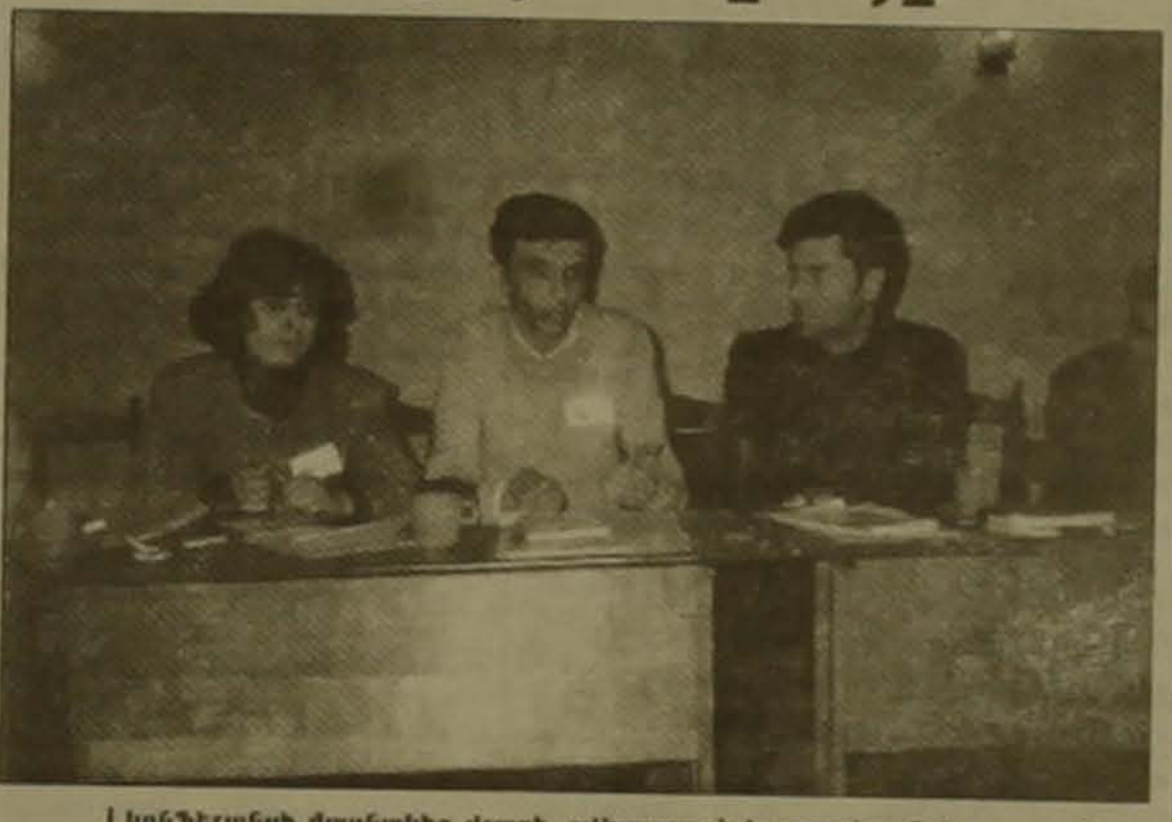

I կոնֆերանսի մասնակից վրացի, շվեյցարացի եւ ադրբեջանցի լրագրողները

Масс-медиа Закавказья

Бюллетень №1, март 1997г.

29-30 марта 1997 г. в г. Тбилиси состоялась первая конференция журналистов трёх закавказских республик в рамках швейцарского проекта "Поддержка СМИ Закавказья". В бюллетень "Масс-медиа Закавказья" включены выступления тринадцати её участников. Автор и руководитель данного проекта — журналист из Женевы Виген Чатерян. Координаторы: в Ереване — Акоп Асат[illegible] (журналист газеты "Азг", корреспондент русской службы радио "Свобода"), в Баку — Шахин Расеб (журналист, руководитель фирмы по распространению печати "Ган"), в Тбилиси — Нико Гелашвили (пресс-ассистент делегации Еврокомиссии в Грузии, корреспондент грузинской службы радио "Свобода") и Тамара Чиковани (генеральный директор "Public Relations Center", корреспондент грузинской службы радио "Свобода" в Тбилиси).

Вторая конференция состоится 11 [illegible] мая 1997 г. в г. Кутаиси.

Մարտի հանդիպման հիմնական թեմաներն էին Ադրբեջանի, Հայաստանի եւ Վրաստանի պետական եւ ոչ պետական լրատվամիջոցների զարգացումը, մայրաքաղաքային եւ շրջանային մամուլի վիճակը եւ զանգվածային լրատվամիջոցների իրավական դաշտի ապահովումը։ Մայիսյան կոնֆերանսի թեմաների շրջանակը ընդգրկում էր զանգվածային լրատվության բոլոր միջոցներում գովազդի տարածման ձեւերն ու չափերը, մամուլի տարածման գործակալությունների եւ տպագրատների ներկա կացությունը, ինչպես նաեւ տարբեր ԶԼՄ-ների լսարանների մասին տեղեկատվությունը։

Երբ ընդհանրացնելու լինենք զեկուցումները, ապա պարզ կդառնա, որ եւ գովազդային աշխատանքը եւ թերթերի տպագրությունն ու տարածումը ավելի բարվոք վիճակում են գտնվում Ադրբեջանում, Վրաստանում եւ հետո միայն Հայաստանում։ Օրինակ, Ադրբեջանում գովազդի հիմնական բաժնի 70 տոկոսն ընկնում է մամուլին, իսկ 30 տոկոսը էլեկտրոնային լրատվության միջոցներին։ Սակայն ըստ ադրբեջանցի լրագրողների եկամուտը այնքան էլ մեծ չէ՝ 1,5 մլն դոլար։ Վրացական հեռուստատեսությունում գովազդը գրավում է ընդամենը եթերի 15 տոկոսը, կամ առաջին ծրագրի 1 ժամ 25 րոպեն, որը օրական տալիս է մոտ 30 հազար դոլարի եկամուտ։

Այլ օրինակներ կարելի է բերել մամուլի գործակալությունների տարածման փորձից։ Ադրբեջանում կան պետական եւ մասնավոր մի քանի նման գործակալություններ, որոնցից առաջին տեղում է «Գայա» ընկերությունը։ Բացի տեղական մամուլից, «Գայան» նաեւ ռուսական մամուլի տարածման մենաշնորհն է վերցրել, փոխարենը զիջելով իր տեղը մի այլ ընկերության մետրոյի կայարաններում գործունեություն ծավալելու հարցում։ Թբիլիսիում, ըստ վրաց լրագրողների, հասավճառողներն ավելի շատ թերթ են իրացնում, քան տարածման գործակալությունները։ Օրինակ, «Մացնե» գործակալությունը Թբիլիսիում տարածում է 100 օրինակ «Կապիտալի» թերթ, մինչդեռ հասավճառով զբաղվող մեկ երիտասարդը նույնքանը սպառում է մեկ օրվա ընթացքում։

Լսարանի բազմազանության մասին հետաքրքիր տեղեկություններ հայտնեց Քութայիսում լույս տեսնող «Իմերեթիս Մոամբե» թերթի խմբագիրը, նշելով, որ Իմերեթիայի բնակչության շրջանում հեռուստատեսության ազդեցությունն ավելի մեծ է, քան մամուլինը։ Դա բացատրվում է ոչ միայն ցածր գնողունակությամբ, մասնագիտական մակարդակով ու տպագրական որակով, այլեւ հեռուստատեսության ավելի լայն ընդգրկումով։ Ըստ թերթի անցկացրած սոցիոլոգիական հարցումների, առաջին տեղում է գտնվում մոսկովյան ОРТ-ն, 2-րդ տեղում վրացական հեռուստատեսության առաջին ծրագիրը, 3-4-րդ տեղերը կիսում են վրացական հեռուստատեսության 1 ծրագիրը եւ «Քութայիս» հեռուստաընկերությունը եւ այլն։ Թերթերից առաջին տեղում է տեղական «Կվիրիս պալիտրան», որ տարածում է հանրապետական եւ օտար մամուլի ամենահետաքրքիր նյութերը։ Ի դեպ, հարցման ենթարկվածների 42 տոկոսը նշել են, որ հաճույքով են նայում քաղաքապետարանի նիստերի մասին տրվող ուղիղ հեռարձակումները։ Քութայիսի քաղաքապետ Թեյմուրազ Շաշիկաշվիլու գործունեության մասին լսել էինք նախքան նրա հետ ծանոթանալը։ Ի տարբերություն Վրաստանի այլ քաղաքական գործիչների, նա համարվում է լրագրողների հետ ամենասերտ կապեր ունեցող ղեկավարներից։ Կոնֆերանսի մասնակիցների ընդունելության ժամանակ քաղաքապետը ազատ մամուլի զարգացումը համարեց ժողովրդավարության հաստատման անբաժանելի մաս, բայց մեր հարցադրումների ընթացքում չթաքցրեց նաեւ իր սառը վերաբերմունքը ընդդիմադիրների նկատմամբ։ Մեր այն հարցին, թե որքանով են հավաստի այն տեղեկությունները, որ Էդուարդ Շեւարդնաձեից հետո ինքը նախագահի ամենահավանական թեկնածուն է, քաղաքապետը հայտարարեց, թե դա իր թշնամիների կողմից տարածվող հերյուրանք է։ Ընդհանրապես, հայ, վրացի եւ ադրբեջանցի լրագրողների կոնֆերանսին Քութայիսի մամուլն ու հեռուստակայանները մեծ տեղ տվեցին։ Ընդհանուր առմամբ, երկխոսությունը կայացավ։ Սակայն մի հատկանշական փաստի մասին կցանկանայինք նշել։ Չնայած մասնագիտական թեմաների շուրջ երկխոսությանը, ադրբեջանցի լրագրողները շատ զգայուն վերաբերմունք էին ցուցաբերում Ղարաբաղի վերաբերյալ յուրաքանչյուր լրատվության։ Նույնիսկ հայ զեկուցողի կողմից «ԼՂՀ» անվանման օգտագործումը նրանց մեջ վախ առաջացրեց, թե Բաքու վերադառնալուց հետո կարող են ճնշման ենթարկվել։ Ամեն դեպքում ադրբեջանցի լրագրողները մեծ ցանկություն ունեն գալու Հայաստան կամ Լեռնային Ղարաբաղ, թեեւ Ադրբեջանի ղեկավարությունը առայժմ չի խրախուսում ոչ միայն նրանց այցը Հայաստան, այլեւ հայ լրագրողների այցելությունը Բաքու։

Հայ, վրացի եւ ադրբեջանցի լրագրողների II կոնֆերանսի արդյունքներին ավելի մանրամասն կանդրադառնանք հետագայում, իսկ մինչ այդ նշենք, որ հաջորդ կոնֆերանսը տեղի կունենա հուլիսին Գուդաուրիում (Վրաստան)։

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ,
Ծրագրի Երեւանի
համակարգող

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ

Մոսկվայում հայկական մատուռը դեռեւս հոգեւոր սպասավոր չունի

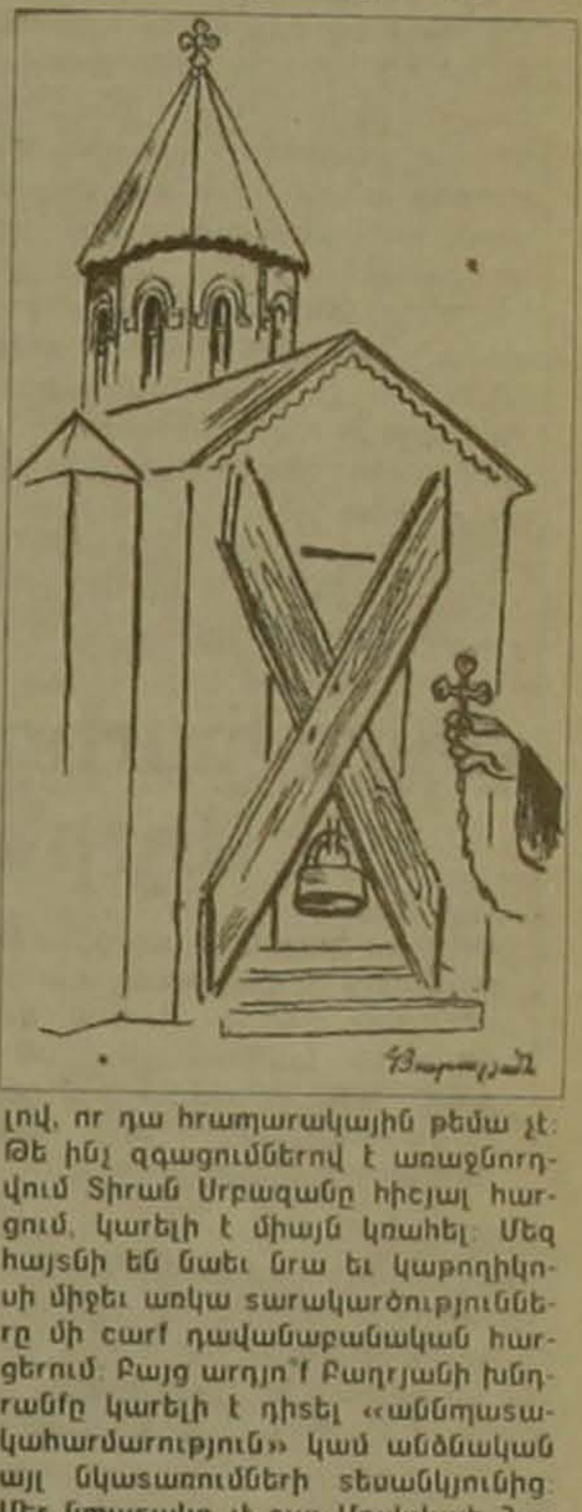

Մի քանի ամիս առաջ Հայաստանի մամուլը հաղորդեց, որ մոսկվաբնակ ղարաբաղցի բիզնեսմեն, «Արտիկո» ֆիրմայի նախագահ Արթուր Բաղրյանը սեփական միջոցներով, ընդգծում ենք՝ սեփական միջոցներով, Հայաստանից տարված շինանյութերով, էջմիածինցի ճարտարապետի նախագծով, հայ շինարարի ձեռքով Մոսկվայում կառուցել է հայկական եկեղեցի՝ նվիրական մի ցանկությամբ, որ նա գործող լինի, որ դառնա Աստծո հետ հաղորդակցման գողտրիկ մի անկյուն մոսկվացի, ղարաբաղցի թե հայաստանցի հայի համար։ Թվում էր Հայ եկեղեցին միայն ու միայն պիտի ողջունի նման ազնիվ հայի նախաձեռնությունը եւ ընդառաջի նրան՝ հոգեւորական հատկացնելով նորաբաց եկեղեցու սպասարկման համար։ Մինչդեռ հենց Հայ եկեղեցին՝ ի դեմս նրա Մոսկվայի ներկայացուցիչ Տիրան արքեպիսկոպոս Կյուրեղյանի, դարձավ այն խոչընդոտը, որը հաղթահարել այդպես էլ չհաջողվեց Բաղրյանին։ Արդյունքը՝ մատուռը դարձավ սոսկ ճարտարապետական կառույց, մեծ դառնություն պատճառելով մեկենասին։

Ես արդեն նշել եմ, հեռախոսազրույցի ժամանակ ասաց Բաղրյանը, որ իշխանությունների կողմից ես միայն աջակցություն ու հովանավորություն եմ ստացել, ոչ մի արգելք, ոչ մի դժվարություն։ Ոչ ոք չդատապարտեց, որ ղարաբաղցի մի հայ հայկական մատուռ է կառուցում Ռուսաստանի մայրաքաղաքում։ Բայց ահա Տիրան արքեպիսկոպոսն իր իսկ ձեռքով օծելով եկեղեցին, այնուհետեւ կտրականապես հրաժարվեց օգնել ինձ՝ հարցի լուծումը հավաստագրելով Ամենայն հայոց կաթողիկոսին։

Հետեւելով նրա «խորհրդին», Բաղրյանը գրավոր դիմեց Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա-ին, ակնկալելով Վեհափառի համաձայնությունը։ Բայց Կյուրեղյանը հայտարարեց, թե քանի ինքը Մոսկվայում է, նորընծա մատուռը գործող չի դառնա։

Ափսոսանք, եկեղեցու գործունեությունը այն թեման է, որ նույնիսկ այսօր հայ մամուլում շարունակում է մնալ որպես գերնրբանկատ հարց ի տարբերություն, ասենք, ռուսականի, որը չի խուսափում քննարկել Ռուս եկեղեցու գործունեության տարբեր կողմերն ու, մասնավորապես, տարակուսելի եզրահանգումներ անել նրա առեւտրային որոշ «նախաձեռնությունների» առնչությամբ։ Մենք գերադասում ենք չծավալվել, խորհելով, որ դա հրապարակային թեմա չէ։ Թե ինչ զգացումներով է առաջնորդվում Տիրան Սրբազանը հիշյալ հարցում, կարելի է միայն կռահել։ Մեզ հայտնի են նաեւ նրա եւ կաթողիկոսի միջեւ առկա տարակարծությունները մի շարք դավանաբանական հարցերում։ Բայց արդյո՞ք Բաղրյանի խնդրանքը կարելի է դիտել «անհնազանդության» կամ անձնական այլ նկատառումների տեսանկյունից։ Մեր նպատակը չէ տալ Մոսկվայի Հայոց թեմի առաջնորդ Տիրան արք. Կյուրեղյանի հոգեւոր աշխատանքի գնահատականը, խնդրո առարկա դարձնել Մոսկվայի հայության ոչ միանշանակ վերաբերմունքը նրա նկատմամբ։ Մենք հեռու ենք նաեւ այն մտքից, որ Հայ եկեղեցու առաջնորդին խորհուրդ տանք սոցիոլոգիական հետազոտություններ կատարել թեմերում, այս կամ այն թեմի առաջնորդի ընդունելիության կամ անընդունելիության վերաբերյալ։ Բայց հակված ենք ենթադրելու, որ տեւական ժամանակով գործելով նույն շրջապատում, հոգեւոր գործիչը նույնպես ենթարկվում է անփոխարինելիության ու գերագնահատման այն նույն սինդրոմին, ինչ որ աշխարհիկ մարդը։

ԴԱՐՍԱՔԱՅԻ

ՄԻՐԵԼԻ ՏԻԿՆԱՅՔ

Հրավիրում ենք Ձեզ ամերիկյան «ՄԵՐԻ ՔԵՅ ԿՈՍՄԵՏԻԿՍ» կոսմետիկական ընկերության կողմից կազմակերպված «Գեղեցկության գաղտնիքները» նոր գարնանային հավաքածուի ցուցահանդես-վաճառքին։

Մեր հանդիպման ընթացքում Դուք հնարավորություն կունենաք ստանալ բոլոր տեսակի խորհրդատվություններ մաշկի խնամքի, գարնանային դեկորատիվ հարդարանքի վերաբերյալ, կմասնակցեք անցկացվող խաղարկությանը եւ կկարողանաք ձեռք բերել Ձեր նախընտրած արտադրանքները։

Խորհրդատվությունները կանցկացնի ընկերության վաճառքի գծով անկախ տնօրեն Յուլիա Լապչինան (ք. Մոսկվա)։

Մենք սպասում ենք Ձեզ ս. թ. մայիսի 16-ին ժ. 10-17-ը, Խնկո-Ապոր անվան մանկական գրադարանում։ Հասցեն ք. Երեւան, Տերյան փ. 42։

Ընկերությունը փնտրում է ներկայացուցիչներ Հայաստանում։

Դիմել հետեւյալ հեռախոսահամարներով

Երեւան 25-06-18, Մոսկվա 311-19-94

ՀԱՅԻՆՏՈՒՐ

«Հայինտուր» պետական ձեռնարկությունը (նախկին «Ինտուրիստ») կազմակերպում է Ձեզ համար 14-օրյա հանգիստ **Անթալիայում՝ Միջերկրական ծովի** ափին։

Ուղիղ չարտերային չվերթ Երեւան-Անթալիա-Երեւան։

Առաջին չվերթը **հունիսի 8-ին,** տեւողությունը՝ **14 օր** մեկ։

Առաջարկում ենք 3,4,5 աստղանի, ծովափին մոտ գտնվող, հարմարավետ հյուրանոցներ՝ օրը երկու անգամ սնունդով։

Ծանկացողները կարող են տեղավորվել **«Կախարդական կյանք»** հյուրանոցային համալիրում, ուր Ձեզ սպասում է, իրոք, հեքիաթային հանգիստ։ Ձեր տրամադրության տակ կլինեն 5 ռեստորան, բազմաթիվ բարեր, դիսկոտեկներ, սաունա, թուրքական բաղնիք, մարզական համալիրներ, լողավազաններ։

__Վճարելով ուղեգրի արժեքը,__ դուք կօգտվեք վերը նշված ծառայություններից անվճար եւ առանց սահմանափակումների՝ ուտելիք եւ զանազան խմիչքներ՝ վիսկի, ջին, գինի, գարեջուր եւ այլն։

Շտապեք ապահովել Ձեզ համար տեղեր, քանի որ դրանց քանակը սահմանափակ է։

Սպասում ենք Ձեզ.

Մեր հասցեն՝ ք. Երեւան 375010

Փավստոս Բյուզանդի թիվ 1

հեռ. 56-40-62, 58-22-82, 58-11-23

ԱԶԳ

ազգային

– ԵԽ բանաձեւում շեշտվում է, թե ԼՂ հակամարտության կարգավորումը պետք է հիմնված լինի երեք ընդհանուր սկզբունքների վրա. սահմանների անխախտելիություն, անվտանգության երաշխիքների ապահովում, լայն ինքնավարության կարգավիճակ:

– Նախ, բանաձեւում նշված բոլոր երեք սկզբունքներն էլ բանահանված են 1975 թ. Հելսինկյան եզրափակիչ փաստաթղթերի կոնտեքստից, որոնք ընդունվել են միանգամայն կոնկրետ պատմական իրավիճակում, կոնկրետ երկրների հարաբերությունների շրջանակներում: Դա շատ կարեւոր է: Փոփոխված արդի պայմաններում անգային գործընթացի համար ընդհանրապես: Եվ Հայաստանը իմ կարծիքով, մեղմորեն ասել է այդ դերի մեջ, իսկ Լիսաբոնը գործընթացի օրինաչափ եզրափակումն է, երբ ՀՀ-ն իր հայտարարություններում շատ հաճախ անուղղակիորեն հայտնվում էր հակամարտության կողմի դերում, կարծես ապացուցելով սեփական ներգրավվածությունը կոնֆլիկտի մեջ: Լիսաբոնը եւ ԵԽ բանաձեւը նույնի փուլի տրամաբանական ավարտն է:

– Այլ կերպ ասած, 94-ի վերջերից ՀՀ-ն, ձեր կարծիքով, հայտնվել է խորամանկորեն սարքած դիվանագիտական ծուղակո՞ւմ:

– Այդ գործընթացն սկսվել է 1992-ի փետրվարի 28-ից, նկատի ունեմ ԵԱՀԿ ավագ պաշտոնատար անձանց ընդունած «Ադրբեջանական Հանրապետության ԼՂ հակամարտություն» ձեւակերպումը, որը միտված էր ապագա որոշումների ընդունմանը: Այլ հարց է, որ ԼՂՀ հռչակման լեգիտիմությունը հաստատող անժխտելի փաստերի եւ միջազգային հանրության ճնշման ներքո Ղարաբաղը հակամարտության լիիրավ կողմ ճանաչվեց: Բայց եթե դուք հետեւեք վերջին 1,5-2 տարիների իրադարձություններին, կնկատեք հետեւյալ դեպքի նախկին վերլուծումները: Ի դեպ, ԼՂ- [illegible] Սակայն [illegible] գործառնությունների հիմերբոլոգիական ուղղությամբ: Երբ բանաձեւն ընդունված է, ապա նշանակում է, որ ԵԽ անդամներն արդեն «կողմնորոշվել» են եւ ՀՀ-ն նրանց կարծիքով հանդիսանում է Ադրբեջանի հետ հակամարտող կողմ: Տվյալ դեպքում հակամարտության կարգավորումը վերոհիշյալ երեք սկզբունքների հիման վրա նշանակում է, որ ՀՀ-ն պետք է պատասխանի 91-ից առ այսօր շարունակվող գործընթացի համար:

...պետական-տարածքային միավորում ԽՍՀՄ դաշնության կազմում, դադարել է իր ինքնիշխանությունը: ԽՍՀՄ փլուզման ընթացքում միանգամայն օրինական ճանապարհով անջատվել է ադրբեջանական մետրոպոլիայից եւ կարողացել զենքը ձեռքին ապացուցել, որ ԼՂՀ-ն ոչ միայն ԼՂԻՄ-ի, այլեւ ժամանակին Ազգերի լիգայի կողմից բավականին ճշգրիտ ձեւով ուրվագծված «Ղարաբաղ» վիճելի տարածքի իրավահաջորդն է: Մենք կարծում ենք, որ շատ հաճախ ոչ կոռեկտ էին հայկական կողմի հայտարարությունները «գրավյալ» կամ նույնիսկ «վերահսկվող» տարածքների վերաբերյալ: Երբ Ադրբեջանը 1991-ի օգոստոսին արված իր կամավոր հայտարարությամբ հռչակվում է որպես 1918 թ. Ադրբեջանական դեմոկրատական հանրապետության իրավահաջորդ, հետեւապես ԼՂ-ն վերադառնում է Ազգերի լիգայի սահմանած «վիճելի տարածքի» կարգավիճակին: Այլ կերպ ասած, բանակցությունների ընթացքում հիմնական շեշտը պետք է դնել իրավական, այլ ոչ թե քաղաքական ասպեկտների վրա: Իրավական շեշտադրումը Ադրբեջանի դեմ քաղաքական պայքարում մեր կարեւորագույն հաղթաթուղթն է, որի մասին վերջապես սկսել են վերհիշել եւ մեր դիվանագետները:

«Եվրախորհուրդը փաստորեն հովանավորում է Ադրբեջանի ագրեսիան ԼՂՀ դեմ»

Ինչպես հայտնի է, վերջերս Եվրախորհուրդը (ԵԽ) բանաձեւ է ընդունել ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման վերաբերյալ, որը, Արմենպրես գործակալության հաղորդման համաձայն, խոր վրդովմամբ է ընդունվել հայ հասարակայնության կողմից, քանի որ «բոլորովին չի համապատասխանում ԼՂՀ ժողովրդի ինքնորոշման իրավունքին»: Մենք խնդրեցինք «Ընդդեմ իրավական կամայականությունների» իրավապաշտպան կազմակերպության ղեկավար, անվանի իրավապաշտպան Լարիսա Ալավերդյանին մեկնաբանել բանաձեւը, որը մեկ անգամ եւս ընդգծում է տարածքային ամբողջականության սկզբունքի առաջնայնությունը:

...համականալի է դառնում, թե իրավական ու իրավաքաղաքական ո՞ր դաշտում են տվյալ պարագայում հռչակված հիշյալ սկզբունքները: Եթե խնդրին դիտարկենք 1991-ին տեղի ունեցած ԽՍՀՄ փլուզման տեսանկյունից, ապա պարզ կդառնա, որ տերության կազմալուծման հետեւանքով Անդրկովկասում կազմավորվել են չորս հանրապետություններ, որոնց անկախությունը գործնականում հռչակվել է միաժամանակ: ԼՂՀ-ն ստեղծվել է միջազգային իրավունքի նորմերին խիստ համապատասխան: Դրանք են անկախության հռչակագրի ընդունումը, հանրաքվեի անցկացումը, [illegible] Ընդ որում, այդ ամենը տեղի է ունեցել ոչ միայն միջազգային իրավունքի, այլեւ ԽՍՀՄ սահմանադրության համապատասխան: Ինչ վերաբերում է վերոնշյալ երեք սկզբունքներին, ապա ԼՂՀ-ն, իմ կարծիքով, դրանք պետք է ինքը պաշտպանի, քանի որ Ադրբեջանը ագրեսոր պետություն է եւ այդ սկզբունքներին համապատասխան պետք է դատապարտվի, եթե ԵԽ բանաձեւում նշված սկզբունքները հասցեագրվեն նաեւ ԼՂՀ-ին, որպես ԽՍՀՄ փլուզման ժամանակահատվածում հռչակված պետության: Տվյալ դեպքում առավել խոսք պետության յուրացնելով իրեն չպատկանող սահմանները, իր ինքնիշխանությունն ու տարածքային ամբողջականությունն է հռչակում մեկ այլ պետության հաշվին: Այս տեսանկյունից ԵԽ բանաձեւը ԼՂՀ դեմ Ադրբեջանի ագրեսիայի բացահայտ հովանավորությունն է:

Երկրորդ խնդիրը լիսաբոնյան գագաթաժողովում նախագահողի բանավոր հայտարարության հիման վրա բանաձեւի ընդունման փաստն է: Բանավոր հայտարարության նույնիսկ վկայակոչումը էլ չէր խոսում դրա հիման վրա որեւէ փաստաթղթի ընդունումը, որքան [illegible] հայտնի է, աննախադեպ երեւույթ է եվրոպական կազմակերպությունների պրակտիկայում: Երեւի ճիշտ կլիներ ասել, որ այդպես է որոշել ինքը ԵԽ-ն: Մենք գիտենք, ու ԵԱՀԿ-ն այնտեղ [illegible]

Մտավախություն ունեմ, որ իրավիճակը մեր կողմից տանուլ էր տրվում հաստատապես: ՀՀ-ն պարտվում էր իր պասիվությամբ նրանով, որ փաստաթղթերում տեսնում էր այն, ինչը դրանց մեջ բացակայում էր, որպես իրողություն էր պատկերացնում ցանկալին: Ոմանք հույս ունեն, որ միջազգային հանրությունն ինքնաբերաբար կգիտակցի ԼՂ եւ հայության անկախության համար պայքարի լեգիտիմությունը, մինչդեռ աշխարհում ոչինչ ինքնըստինքյան չի կատարվում: Ոչ միայն կառավարությունը, այլեւ ոչ կառավարական կազմակերպությունները մեծ պատասխանատվություն են կրում աշխարհում ԼՂՀ-ի մասին ստեղծվող կերպարի համար: Մենք պարտվել ենք նախեւառաջ քարոզչական ճակատում: Երեք տարի շարունակ փայլուն հնարավորություն ունեցանք մարտնչելու ոչ թե այլոց զենքով, այլ բանաք փափելով, բայց նախընտրեցինք սեփական ուժերի տնտեսման անհեռանկարային ուղին:

Գոյություն ունի մի ասպարեզ, որտեղ մենք պետք է գործենք ու հաղթենք: Ժամանակն է խուսափելու [illegible] 1918-20 թթ. որպես ազգային [illegible]

– Վերջերս եվրոպական տարբեր դիվանագետներ իրենց հայտարարություններում պատրաստակամություն են հայտնում երաշխավորելու ԼՂ ժողովրդի անվտանգությունը Ադրբեջանի կազմում: Ձեր տեսակետը:

– Անհարմար եմ զգում նույնիսկ մեկնաբանել այդ հարցը: 1918-92 թթ. արցախահայության նկատմամբ պաշտոնական Բաքվի կողմից իրականացվող ցեղասպան քաղաքականությունը խոսուն բացառում է ԼՂ անվտանգությունն ապահովող Ադրբեջանի երաշխիքների մասին միտքն անգամ: Առավել դաժան հեգնանք, առավել դաժան կատակ Սերբիայից հետո Եվրոպան դեռեւս չի հորինել: ԼՂՀ եւ Ադրբեջանի միջազգային այդ սուբյեկտների միջեւ որեւէ փոխհարաբերությունների մասին ոչ ոք նրանցից բացի իրավունք չունի խոսելու: Եթե միջազգային հանրությունը դեռեւս չի գիտակցել ագրեսոր պետությանը հովանավորելու վտանգը, ինչպես նաեւ ԼՂՀ բացարձակապես լեգիտիմ հռչակման օրինաչափ իրողությունը, դա դեռ չի նշանակում, որ ԼՂՀ-ն միջազգային իրավունքի սուբյեկտ չէ, քանի որ հանրահայտ է, որ հռչակման պահից ԼՂՀ-ն դարձել է այդպիսին: Հետեւաբար նրա հետ պետք է հաշվի նստել հենց այդ կարգավիճակում:

ԼՂՀ եւ Ադրբեջանի միջեւ ուղղահայաց որեւէ հարաբերությունների մասին խոսք անգամ լինել չի կարող: Մեր հիմնադրամը կպայքարի այդ ուղղությամբ օգտագործելով բոլոր հնարավորությունները: Վստահ եմ, որ կհասնենք մեր նպատակին: Այլ հարց է, թե ինչ գնով: Դիվանագիտական յուրաքանչյուր սխալը հանգեցնում է նյութական անդառնալի կորուստների: Պատմությունը հաստատում է այն փաստը, որ ճակատագրական խնդիրների արդար լուծմանը հասնում են նույնքան արագ եւ նվազագույն կորուստներով, որքան քաղաքական առաջարկած գործող անձինք [illegible] ժողովրդի աշխար[illegible] եւ որքան քիչ են նրանք հեռանկարային արտաքին [illegible]

Զրույցը վարեց
[illegible]

ԵՐԳԻԾԱՆՔ

Քարոզչական ժողով վասն կաշառակերության

Վախկոտներին ես քաղեմ,
ճառ ասե՞մ թե՞ զանգ կախեմ

Ժողով էր, կարծեմ ազգային: Ինչ-որ մեկը անջատված թե հուզված դահլիճին միտք էր արել էս աշխարհի բաները ու հանդես եկել ընտրյալական նախաձեռնությամբ՝ կաշառակերների վզից զանգ կախել: Ազգընտիր սերուցքը խառնվել էր իրար ու միմյանց հարցնում էին անում՝ սա ի՞նչ բան է: Մեկը ձեռքով շոշափում էր գրպանը դեռ նոր մուտք գործած տաք-տաք դոլարները, մեկը մտածում էր դեռեւս կիսատ առանձնատան մասին, մի երիտասարդ կադր էլ նոր-նոր հույսեր էր փայփայում: Ու հանկարծ այսպիսի բան:

– Իրար մի խառնվեք, քարոզչական է,– շշուկն անցնում էր ականջից-ականջ,– պետք է ժողովրդին համոզել, չէ՞ որ ընդդիմությունը փորձում է նորից գլուխ բարձրացնել:

Բայց բոլորին չհասավ այդ շշուկը, ու գտնվեցին տաք գլուխներ: Խոսեցին, հոգնեցին եւ ընդմիջում հայտարարեցին մտորելու համար:

Հարցը բարձրացնողը ննջում էր բազկաթոռին՝ մասը դրած կողքի բացակա ընտրյալի կռնակին: «Կոկիկոլայով» գլուխը թացացրին, ծակտին սառը «Ջերմուկի» թրջոցներ դրին, սթափվեց:

– Էս դո՞ւ ես գրե:

– Խի՞:

– Էս թուղթը՝ «Կաշառակերու... դեմ հանձնաժո...»:

– Ներեք, խմած եմ եղել:

...գոչեցին տեղերից:

Ելույթ է ունենում մեկ ուրիշ ընտրյալ՝ փորը մեծ, քթումը խոսող:

– Արդյունաբերություն չկա՝ նախարար կա, գյուղատնտեսություն չկա՝ նախարար կա, առողջապահություն չկա՝ նախարար կա, տեսական առեւտուր չկա՝ տեսական նախարար կա, տեսական տրանսպորտ չկա, եղածը «գրողնչիներ» են, տեսական նախարար կա: Բոլորը ինքնակառավարվող սուբյեկտներ են՝ «գրողնչի» վարորդներ, «գրողնչի» առեւտրականներ, «գրողնչի» բժիշկներ, «գրողնչի» քննիչներ, դատավորներ: Դե մենք էլ «գրողնչի» նախարարներ ենք, վարչությունների պետեր եւ տնօրեններ, ու նման ընտրյալներ, որ որոշում պետք է ընդունենք կաշառակերության դեմ: Հիմա դուք ասեք՝ «գրողնչիներից» «գրողն» անելը կաշա՞ռք է:

– Ոչ, դա օրինական եկամուտ է,– գոչեցին տեղերից:

Չորրորդ խոսափող.

– Ոմանք խորը չեն մտածում, պաշտոններ եք տվել ու կաշկանդում եք, ծագարին արգելում եք գազար ուտելը, գայլին՝ գառ ուտելը:

Առաջին խոսափող.

– Աղվեսին նշանակել եք հավանոցի պահակ եւ արգելում եք հավ ուտելը:

– Լռություն,– նախագահողը խփում է զանգը,– սա ժողո՞վ է, թե՞ գազանանոց՝ ծագար, գայլ, աղվես... Ներողություն խնդրեք եւ էթիկան պահպանեք: Երկրորդ խոսափող.

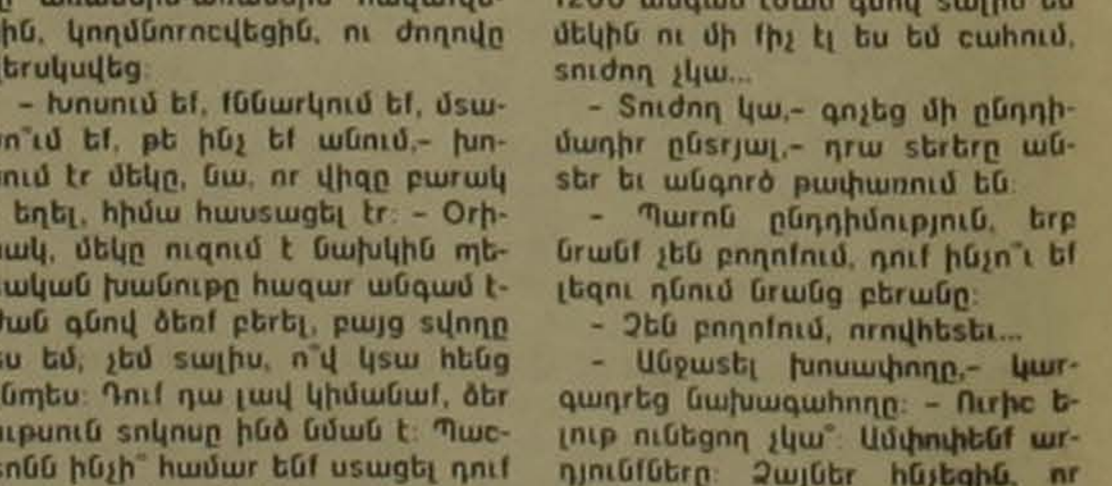

Ընդմիջմանը խմբակցությունները առանձին-առանձին հավաքվեցին, կողմնորոշվեցին, ու ժողովը վերսկսվեց:

– Խոսում եք, քննարկում եք, մտածո՞ւմ եք, թե ինչ եք անում,– խոսում էր մեկը, նա, որ վիզը բարակ է եղել, հիմա հաստացել էր: – Օրինակ, մեկը ուզում է նախկին պետական խանութը հազար անգամ էժան գնով ձեռք բերել, բայց տվողը ես եմ, չեմ տալիս, ո՞վ կտա հենց էնպես: Դուք դա լավ կիմանաք, ձեր ուսուն տոկոսը ինձ նման է: Պաշտոնն ինչի՞ համար ենք ստացել դուք էլ ու ես, եւ ինչպե՞ս ենք ստացել, ի՞նչ գնով: Օրինակ, ինձ չեն նվիրել, ձեռք եմ բերել, մագլցել եմ սողալով, հոշոտվել եմ, ես ավելի բարձր եմ սողացել, քան թռչողը կարող էր թռչել: Ինչի՞ համար [illegible] որոշում ընդունելը մտածեք ու կիմանաք, թե ինչի համար:

Մի ընտրյալ, որ քահանա էր, ասաց.

– Անիծյալ լինեն կաշառակերները: Այս անեծքը նրանց հերիք է, էն աշխարհում կարժանանան չարչարանքի, իսկ էս աշխարհում նրանց հանգիստ թողեք:

– Մեզ տալիս են նվազագույն աշխատավարձի քանապատիկը, դա ծանր է ժողովրդի ընտրյալի նկատմամբ,– հնչում էր երրորդ խոսափողից,– ժողովուրդը կզայրանա, կդադարեցնի նոր ընտրությունները, ու տեղի կունենա «կատաստրոֆա»: Հասկանալի է, մեր աշխատավարձը որոշելիս ինչ-որ բան նկատի են ունեցել: Բայց նախ տարբերակենք ո՞րն է կոչվում կաշառք: Օրինակ, իմ տարածքում հազար ու մի սեփականաշնորհված խանութ-մանութ կա, բացի այդ, մարդկանց տարածք եմ տալիս գարաժի համար, սադոժնիկի բուդկի համար, մայթեր եմ տալիս սեղանիկների համար, տերերը քեֆ են քաշում եւ ինձ էլ, որպես այդ բոլորի [illegible] ու ղեկավարը, իմ որոշած [illegible] «[illegible]» են տալիս: Ձեզ եմ հարցնում, դա կաշա՞ռք է:

– Ո[illegible] օրինակ[illegible] է,–

– Օրինակ, ինչ-որ անտեր օբյեկտ 1200 անգամ էժան գնով տալիս եմ մեկին ու մի քիչ էլ ես եմ շահում, տուժող չկա...

– Տուժող կա,– գոչեց մի ընդդիմադիր ընտրյալ,– դրա տերերը անտեր եւ անգործ թափառում են:

– Պարոն ընդդիմություն, երբ նրանք չեն բողոքում, դուք ինչո՞ւ եք լեզու դնում նրանց բերանը:

– Չեն բողոքում, որովհետեւ...

– Անջատել խոսափողը,– կարգադրեց նախագահողը: – Ուրիշ ելույթ ունեցող չկա՞: Ամփոփենք արդյունքները: Ձայներ հնչեցին, որ նման հանձնաժողով պետք չէ: Իրազեկ եղեք եւ իմացեք, որ կան մանրամուներ վայ-պաշտոնյաներ, որոնք պարազիտների նման շորթում են հենց ձեր բաժնից: Ուրեմն հանձնաժողով պետք է, կարգադրված է վերեւից եւ ունի նաեւ քարոզչական նպատակ: Հիմա առաջադրեք թեկնածուներ եւ հաշվի առեք մի կարեւոր հանգամանք: Կաշառակերության դեմ պայքարող հանձնաժողովի անդամները պետք է կաշառակեր չլինեն, դա կարեւոր է, դա պարտադիր է: Իսկ եթե այս նորմի համար պատգամավորական բազա չունենք, գոնե հանձնաժողովի նախագահը պետք է վարկաբեկված չլինի:

Ակնհայտ էր, որ հարցը գնում էր փակուղի: Համենայնդեպս, սկսվեց թեկնածուների առաջադրումը:

– Համբոյին:
– Նա կաշառակեր է:
– Մսոյին:
– Նա թալանչի է:
– Փսոյին:
– Նա կողոպտիչ է:
– Աբոյին:
– Նա կոմունիստ է:
– Բուլոյին:
– Նա կոռուպցիոներ է:

– Բոլորին քաղեմ,– զայրացավ նախագահողը,– մի մաքուրը չկա մեջներդ, ուստի հարցը փակվում է: Վաղը կքննարկենք թալանի դեմ պայքարի հարցը: Այսօր շատ աշխատեցինք, ժողովը համարում եմ փակված,– ասաց ջոջը, [illegible]

[illegible]

ԱԶԳ

միջազգային

Մինչ Արեւմուտքը տենչում է դեպի Կենտրոնական Եվրոպա ՆԱՏՕ-ի ակնհայտ ընդարձակումը, Ռուսաստանը համադրված հայտ է ներկայացնում ձեռք բերելու իր իսկ ռազմավարական հաղթանակը. այն է Կասպից ծովի էներգետիկ պաշարների վրա իր գերակայության հաստատումը.

համադաշնություն է. Միաժամանակ, Ռուսաստանը վճռական նշանակության ռազմական օգնություն է ցույց տվել հարեւան Հայաստանին, որը նրան հնարավորություն է ընձեռել գրավելու Ադրբեջանի տարածքի քսան տոկոսը: Կրեմլը նաեւ ճնշում է բանեցնում ԱՄՆ-ի վրա, պահանջելով փոփոխության են-

ների մի կոնսորցիումի մեջ, որոնց հրավիրել է արդյունահանելու Կասպից ծովի ավազանի նավթը: Հեյդար Ալիեւի գլխավորած կառավարությունը նաեւ ընդդիմանում է Իսրայելի հետ ունեցած բարեկամական հարաբերությունները վերացնելու Իրանի պահանջներին: Երբ Ռուսաստանը եւ Իրանը հաջողու-

ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

«Ռուսաստանի նավթազավթումը»

ԱՄՆ-ի մամուլը նորանկախ պետությունների մասին

«Նյու Յորք թայմս» օրաթերթը մայիսի 10-ի համարում այս խորագրով հոդված է հրապարակել, որի հեղինակներն են ԱՄՆ-ի պաշտպանության երբեմնի նախարար Կասպար Ուայնբերգերը եւ գիտահետազոտող Փիթեր Շվեյցերը:

գրում է թերթը: Երբ դա Մոսկվային հաջողվի, առա կպարզվի, որ նրա հաղթանակն ավելի նշանակալից է, քան ՆԱՏՕ-ի ընդարձակման հարցում Արեւմուտքի ձեռք բերած հաջողությունը: Կասպից ծովի ավազանի վրա դրված խաղաքարտը վիթխարի է. ըստ հաշվարկությունների ավելի քան 200 միլիարդ տակառ նավթ եւ բնական գազ կա տարածաշրջանում: Միայն Ադրբեջանը մինչեւ 2010 թվականը կարող է օրական արդյունահանել ավելի քան երկու միլիոն տակառ նավթ: Կասպից ծով ազատ մուտք ունենալը խիստ կարեւոր է, եթե ԱՄՆ-ը ցանկանում է բազմազան դարձնել իր էներգետիկ պաշարները եւ նվազեցնել իր վտանգավոր աստիճանի կախվածությունը Մերձավոր Արեւելքի նավթի մատակարարումներից:

Նոր մեծ խաղում Մոսկվան ջանում է ճնշում բանեցնել մի աշխարհիկ մահմեդական պետության՝ Ադրբեջանի վրա, որի ղեկավար Հեյդար Ալիեւը խորհրդային կոմկուսի քաղբյուրոյի նախկին անդամներից մեկն է եւ ողջունում է արեւմտյան ներդրումները: Վերջին մի քանի տարիներին Ռուսաստանը փորձել է Ադրբեջանի վրա ճնշում գործադրել, որպեսզի վերջինս Մոսկվային թույլատրի ռազմական հենակայաններ ունենալ այդ տարածքում եւ միանա ԱՊՀ-ին, որը նախկին խորհրդային հանրապետությունների

քարկել Եվրոպայում սովորական զինյալ ուժերի վերաբերյալ համաձայնագիրը, որի համաձայն սահմանափակումներ են հաստատվում զորքերի թվաքանակի վրա, եւ ավելացնել մի նոր հատված: Ռուսաստանը ցանկանում է նոր զորամիավորումներ տեղակայել հարավային հանգույցներում: Մոսկվան ռազմավարական գործարք է կնքել այդ դրամայի մեկ այլ գլխավոր դերակատարի՝ Իրանի հետ: Իրանը վիթխարի կորուստներ կունենա, եթե նավթի ազատ արտահոսք թույլատրվի Կասպից ծովի ավազանից: Ռուսաստանն Իրանին մատակարարել է միջուկային էներգետիկային առնչվող տեխնոլոգիաներ, հրթիռային բաղադրատարրեր եւ առաջնակարգ այլ սարքավորումներ: 1996 թ. հունիսին Ռուսաստանն ու Իրանը հրապարակեցին մի համատեղ հայտարարություն, որտեղ ասված է, որ Իրանն ու Ռուսաստանը պետք է տարածաշրջանի պետությունների հետ համագործակցեն կանխելու Կասպից ծովի ավազանում ԱՄՆ-ի ներխուժման ներկայությունը:

Իրանը հանձինս ադրբեջանցիների սպառնալիք է տեսնում, քանի որ նրանք կարող են անջատողական զգացումներ բորբոքել իր երկրում ապրող ազգությամբ ադրբեջանցի մեծաթիվ բնակչության շրջանում: Ադրբեջանն իր հերթին ցուցադրաբար մերժում է Իրանի մուտքը երկր-

թյան հասնեն Կասպից ծովի ծրագրերում, ապա Արեւմուտքի տնտեսությունների նկատմամբ կունենան կարողական լծակ, եւ նրանք ստիպված կլինեն ապավինել միայն Պարսից ծոցի անկայուն տարածաշրջանի նավթին: Սակայն ամերիկյան քաղաքականությունը մինչեւ այժմ չի կարողացել արտացոլել սույն տարածաշրջանում մեր ունեցած ռազմավարական հետաքրքրությունը: Ռուսական զորքերին ողջունած Հայաստանը մեկ շնչին բաժին ընկնող օգնության համեմատությամբ ավելի շատ է օգնություն ստանում ԱՄՆ-ից, քան աշխարհում որեւէ այլ երկիր Իսրայելից բացի: Եվ ամերիկահայերի բարենպաստ խմբերի գործադրած ջանքերից հետո ԱՄՆ-ի Կոնգրեսը արգելեց Ադրբեջանին ամերիկյան ուղղակի օգնություն ցույց տալ: Նախագահ Քլինթոնի վարչակազմը պետք է խրախուսի ավելի սերտ հարաբերությունների հաստատում Ադրբեջանի հետ եւ Կոնգրեսին համոզի, որ փոփոխություն կատարի երկրներին ցույց տրվող օգնության աջակցության խնդրում: Մեր անվտանգության հեռագնա շահերը դրված են խաղաքարտի վրա, հետեւություն են անում «Նյու Յորք թայմս» օրաթերթում տպագրված հոդվածի հեղինակները:

Պատրաստեց
ՄԱՎՐ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆԸ

Թուրքիան՝ «տարածաշրջանային գերտերություն»

Արեւմուտքը շատ շուտ է մոռանում, որ Թուրքիան մուսուլմանական աշխարհի իրական գլուխն է: Թեպետեւ իր բնակչության թիվը հավասար է Իրանի եւ Եգիպտոսի բնակչությանը (մոտավորապես 60 միլիոն), նրա ազգային համախառն արդյունքը (ՀԱԱ) գերազանցում է այս երկու երկրների ՀԱԱ-ն 50-70 տոկոսով: Վերը ասվածն ավելի տպավորիչ կդառնա, եթե ավելացնենք (ապագայում) անկախ Ադրբեջանը իր 60 միլիոն տոննա հում նավթով: Կարճ ասած՝ Թուրքիան նորից դառնում է «տարածաշրջանային գերտերություն», իսկ ըստ աշխարհաքաղաքական դիրքի՝ իրեն շրջապատող փոքր տերությունների կենտրոն: Բացի սրանից Թուրքիան ստանձնում է մտավոր եւ հոգեւոր առաջնորդի դեր մուսուլմանական աշխարհում, քանի որ 1946-ից ի վեր, չնայած 3 հեղաշրջումներին, Թուրքիան քաղաքական բազմակարծության ամենամեծ փորձ ունեցող պետությունն է իսլամական աշխարհում:

Չմոռանանք նաեւ, որ այս քաղաքական եւ բարոյական առաջընթացը ուղեկցվում է ազատ մամուլով, արտադրության ինտենսիվ զարգացմամբ, Եվրոպայի, Միացյալ Նահանգների եւ Իսրայելի հետ հուսալի հարաբերություններով:

Բայց հենց այս բոլոր դրական երեւույթների հետեւանքով է, որ իսլամականների եւ զինվորականների միջեւ գոյություն ունեցող կոնֆլիկտը դառնում է տարածաշրջանի համար բնորոշ երեւույթ: Նեջմեթթին Էրբաքանի «Բարորություն» կուսակցությունը՝ իսլամական կուսակցություններից ամենամարտականը եւ հնարագետը, լավ գիտի ինչ չափով է պետք ճնշում գործադրել եւ ինչպես կազմակերպել ընտրարշավները: Նա կարողանում է մեծ բազմություն հավաքել իր դրոշակների տակ՝ միաժամանակ գրավելով խոշոր հողատեր-պահպանողականներին, Անատոլիայի անհող գյուղացիներին, որ ժամանակավորապես անդամագրվել են պրոլետարիատի շարքերը, PKK-ի կողմնակիցներին, որոնց համար որոշիչ դեր է խաղում Թեհրանի արձակած հրամանը, ինչպես նաեւ թուրք շովինիստներին, որոնք համոզված են, թե Բրյուսելը եւ Վաշինգտոնը ամեն դեպքում կանգնեն քրիստոնյա հույների կողմը:

Թուրք իսլամականների ճկունությունը, սակայն, բավարար չէր աշխարհականության պատնեշը կոտրելու համար: Քանի որ Թուրքիան, ի տարբերություն շահական Իրանի, իր աշխարհիկությունը տարածում է ինչպես պետական, այնպես էլ սոցիալական ցանցի վրա: Գաղափարապես միատարր, համալսարանականներով ողողված բանակի կողքին, մենք տեսնում ենք դասավանդողների հոծ բազմություն, մեծ ակտիվություն ցուցաբերող ֆրանկ-մասոնների, շուկայական կապիտալիզմ: Եվ մի իսկական ընդդիմության շարժում, որին հարում է թուրքերի մեկ քառորդը՝ ալավի շիաների խմբակցությունը՝ քեմալական սահմանադրության կրքոտ պաշտպանը: Եվ վերջիվերջո, ձախ կոմունիստները, որ դեռ որոշակի ազդեցություն ունեն մեծ քաղաքներում, առաջին անգամ հայտնվել են իրենց ախոյանի բանակի հետ նույն ճամբարում, այսինքն հանդես են գալիս որպես ՆԱՏՕ-ի պաշտպան:

Չմոռանանք, որ մենք Ալժիրում չենք, այստեղ 1991 թ. իսլամական փրկության ճակատը վայելում էր մեծամասնության համակրանքը: Թուրքիայում բավական էր, որ ձախերի ձայներին միավորվեն աջերի ձայները՝ ձեռք բերելու ընդհանուր ձայների 60 տոկոսը: Զինվորականները աշխատում են ամեն գնով պահպանել այդ միությունը, նույնիսկ սպառնալով հեղաշրջում կատարել. «Ռեֆահի» (Բարորություն) նկատմամբ զինվորականների հաղթանակը անպայման իր արձագանքը կունենա Թուրքիայի սահմաններից դուրս:

«ԷՔՍՊՐԵՍ»

ՀԱՄԱՌՈՏ

ՆԱՏՕ-ի զորավարժություններ Իսպանիայում՝ մինչեւ մայիսի 16-ը

ՄԱԴՐԻԴ, 13 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Տոռեխոն դե Արդոս օդային ռազմահանգրվանի շրջանում Իսպանիայի մայրաքաղաքից 35 կմ հեռավորության վրա, սկսվեցին ՆԱՏՕ-ի ռազմաօդային ուժերի զորավարժությունները: Ինչպես հաղորդել է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, դրանց մասնակցում են 11 երկրների՝ Բելգիայի, Մեծ Բրիտանիայի, Գերմանիայի, Հունաստանի, Դանիայի, Իսպանիայի, Իտալիայի, Նիդեռլանդների, ԱՄՆ-ի, Թուրքիայի եւ Ֆրանսիայի մարտական ինքնաթիռներ եւ ուղղաթիռներ: Որպես դիտորդներ ՆԱՏՕ-ի զորավարժություններին հրավիրված են Արեւելյան Եվրոպայի մի շարք երկրների ներկայացուցիչներ: Զորավարժությունները կտեւեն մինչեւ մայիսի 16-ը: Դրանց նպատակն է հասնել տարբեր երկրների զինվորական ստորաբաժանումների հստակ փոխգործակցության՝ ենթադրվող մարտական գործողությունների ընթացքում:

Եվրահանձնաժողով. Անգլերենը ոտնահարում է ֆրանսերենի դիրքերը

Իվ-Թիբո Սիլգին մյուս եվրոպական կոմիսարների առջեւ պնդել է, որ արդյունավետ ձեւով հանձնաժողովում հարգվի լեզուների կիրառման հավասարակշռությունը՝ մասնավորապես, մամուլի հետ հարաբերություններում: Բրյուսելում հավատարմագրված ֆրանսախոս լրագրողները հաստատում են, որ, իրոք, անգլերենը գերակայող լեզու է դարձել, ոտնահարելով արդեն մի քանի տարի որոշված ֆրանսերենի հետ «հավասարաչափության պայմանը»:

«ԷՔՍՊՐԵՍ»

ԱՄՆ-ի առաջին դեսպանը Վիետնամում

12 ՄԱՅԻՍ, WSJ: 1975-ին պատերազմի ավարտից հետո Վաշինգտոնի կողմից նշանակված առաջին դեսպանը Վիետնամում Հանոյ ժամանեց անցյալ ուրբաթ: Նախկին օդաչու Դուգլաս Պետերսոնը, որը 6,5 տարի անց է կացրել Հանոյի բանտերից մեկում, ստանձնելով իր պաշտոնը հայտարարել է, որ մեծ նշանակություն է տալու առեւտրական փոխհարաբերությունների զարգացումներին:

«Բրիտանիան» կլքի Հոնկոնգը եւ... կդառնա 2000 թ. զվարճալիք

«Բրիտանիա» արքայական զբոսանավը, որով Չառլզ արքայազնը եկող հուլիսի 1-ին լքելու է Հոնկոնգը՝ Չինաստանի գաղութի բանալին հանդիսավորությամբ հանձնելուց հետո, հավանաբար կդառնա հազարամյակի զվարճալիքներից մեկը՝ Մեծ Բրիտանիայում 2000 թ. տոնակատարությունների ժամանակ: Այն խարիսխ կգցի Գրինվիչի միջօրեականի վրա՝ «հազարամյակի տան» մոտ, ուր կծավալվի մեծ ցուցահանդես:

«ԷՔՍՊՐԵՍ»

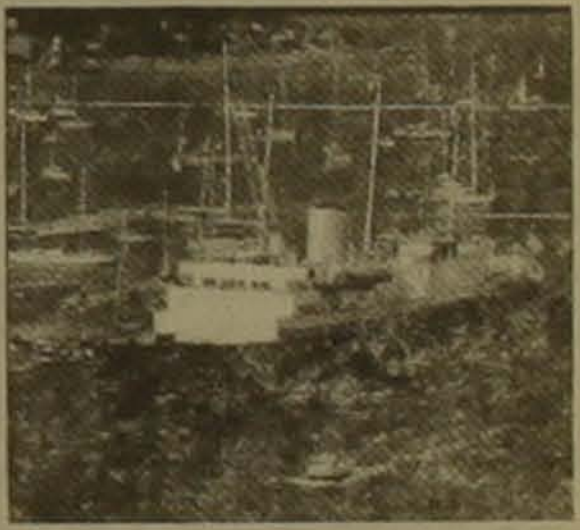

Քլինթոնները վաստակեցին 1 մլն դոլար

Բիլը պետք է շնորհակալ լինի Հիլարիին՝ գրքի համար

Հիլարի Ռոդհեմ Քլինթոնը մոտ 750.000 դոլար է վաստակել անցյալ տարի լույս տեսած «It takes a village» գրքի համար: Դա նախագահական ընտանիքի երբեւէ վաստակած գումարներից ամենամեծն էր եւ առաջին անգամ Քլինթոնների ընդհանուր խնայողությունը գերազանցեց 1 մլն դոլարը:

Տիկին Քլինթոնի եկամուտը, ինչպես նշում է «Ինտերնեշընլ հերալդ տրիբյուն» օրաթերթը, «խավարեցրեց» նախագահ Բիլ Քլինթոնի 200.000 դոլար աշխատավարձը:

Սակայն Քլինթոնները, որ անցած տարի շուրջ 200.000 դոլարի հարկ են վճարել, ոչ մի եկամուտ չեն ակնկալում Հիլարի Քլինթոնի «վտանգավոր ձեռնարկումից»: Ամբողջ հոնորարը վճարումներից հետո նրանք նվիրաբերեցին բարեգործական կազմակերպություններին, տեղեկացնում է հարկային տեսչությունը: Նման քայլը նշանակալի զոհաբերություն էր Քլինթոնների համար, քանի որ նրանք 2,25 մլն դոլարի չվճարված հաշիվներ ունեն: Այդ գումարը նրանք պետք է վճարեն [illegible] եւ այլ գործերում իրենց շահերը պաշտպանած դատապաշտպաններին: Ինչ վերաբերում է գրքին, ապա երեխաների դաստիարակման գործում հասարակության պատասխանատվության դերի մասին խոսող այս ձեռնարկը 19 շաբաթ

մնաց Նյու Յորքի «Թայմս» հրատարակչության կողմից կազմով լավագույնս վաճառվող գրքերի ցուցակում, եւ 9 շաբաթ թղթե կազմով նմանատիպ շարքում: Հրատարակիչները հրաժարվում են հայտնել վաճառված գրքերի քանակը, սակայն կարծիքներ կան, որ 400.000 կոշտ կազմով եւ 200.000 թղթե բարակ կազմով օրինակների մեծ մասն արդեն վաճառվել է: Մինչ Հիլարի Քլինթոնի գիրքը լավ իրացվում է, ինքը նախագահը «Հույսի եւ պատմության միջեւ» անվանմամբ գրախոսություն է պատրաստվում հրատարակել: Գիրքը կպատմի Քլինթոնի ընտրարշավի ճառամասնությունները: Նախագահը տեղեկացրել է, որ գրքից եկամուտ չի ակնկալում, քանի որ աշխատությունը չի դարձել հեղինակային հոնորարի ստացման ձեռնարկումներին:

ԱՐ. Մ.

ԱԶԳ

Մշակույթ

Վաշինգտոն. Ադրբեջանական զրպարտանքներ գրական կոնֆերանսում

Ապրիլի 23-28-ը Վաշինգտոնում տեղի ունեցավ Washington Times Foundation and International Cultural Foundation-ի կողմից կազմակերպված միջազգային կոնֆերանս, որի թեման էր «Ասիական գրական հեռանկարները XXI դարում»: Կոնֆերանսին հրավիրված էին գրողների պատվիրակություններ Ասիայի համարյա բոլոր երկրներից՝ Չինաստանից, Հնդկաստանից, Նեպալից, Ինդոնեզիայից, Կորեայից, Մալայզիայից, Սինգապուրից, Պակիստանից եւ այլն, ինչպես նաեւ Թուրքիայից եւ խորհրդային նախկին հանրապետություններից՝ Հայաստանից, Վրաստանից, Ադրբեջանից, Միջին Ասիայից: Հայաստանի պատվիրակության կազմում էին բանաստեղծ, բանասիրության դոկտոր, պրոֆեսոր Հենրիկ Էդոյանը, «Հայություն» հանդեսի խմբագիր, արձակագիր Աղասի Այվազյանը, բանաստեղծ, «Գրական թերթի» խմբագիր Հովհաննես Գրիգորյանը, Երեւանի համալսարանի պրոֆեսոր Յուրի Խալաթյանը, արձակագիրներ Լեւոն Խեչոյանը, Գուրգեն Խանջյանը, բանաստեղծուհի Վիոլետ Գրիգորյանը:

Կոնֆերանսում զեկուցումներ կարդացին ամերիկյան բանաստեղծ, Նոբելյան մրցանակի դափնեկիր Դերեկ Ուոլքոթը, ԱՄՆ-ի մշակույթի նախկին նախարար (Ռ. Ռեյգանի կառավարության կազմում) Բեննետը, ճանաչված փիլիսոփա-հասարակագետ Ֆր. Ֆուկույաման, ինչպես նաեւ կոնֆերանսի հովանավոր, հանրահայտ քարոզիչ եւ հոգեւոր գործիչ Սուն Մունգ Մունը, որն իր աստվածաբանական հայացքների շարադրանքով հանդես եկավ կոնֆերանսի առաջին եւ վերջին օրը:

Բացման խոսքից հետո, որը կարդաց դոկտոր Ռիչարդ Ռուբինշտեյնը, անսպասելիորեն ձայն խնդրեց եւ ամբիոն բարձրացավ Ադրբեջանի գրողների միության նախագահը եւ կարդաց Ադրբեջանի նախագահ Ալիեւի ուղերձը կոնֆերանսի մասնակիցներին: Ադրբեջանի «դարավոր մշակույթի», «համաշխարհային գրականության ադրբեջանցի գրողների» «մեծ ժառանգությունների» մասին խանդավառ խոսքերից հետո նա կոպիտ հարձակում կատարեց Հայաստանի Հանրապետության դեմ՝ նրան մեղադրելով հարեւան հանրապետության նկատմամբ «նվաճողական քաղաքականության», նրա տարածքի 20 տոկոսի «բռնագրավման», ադրբեջանցի ժողովրդի դեմ կատարած «ոճրագործությունների» համար եւ այլ կեղծ ու անհեթեթ զրպարտություններ: Այդ ուղերձը կոնֆերանսի աշխատանքը եղծելու, գրական մշակութային հարցերը շրջանցելու, նրան քաղաքական ուղղություն տալու, կոնֆերանսի ամբիոնը սեփական զրպարտչական-քարոզչական նպատակներին ծառայեցնելու ակնհայտ փորձ էր, որը միայն ժպիտներ եւ տարակուսանք առաջացրեց դահլիճում:

Նախատեսված ելույթների ցանկում տեղ էր գրավել նաեւ ադրբեջանցի մեկ այլ ներկայացուցչի՝ պրոֆեսոր Կա. Կարաեւի զեկուցումը, որ XX դարում կատարված ցեղասպանությունների շարքում (բնականաբար, այնտեղ բացակայում էր հայերի ցեղասպանության հիշատակումը, թեեւ այդ օրը ապրիլի 24-ն էր) նշվում էր նաեւ Խոջալուն, որտեղ իբր թե ադրբեջանական ազգը ենթարկվեց դաժան ցեղասպանության:

Հայկական պատվիրակությունից մեծ ջանքեր պահանջվեցին ելույթի համար, քանի որ ելույթ ունեցողների թիվը խիստ սահմանափակ էր (մոտ 400 մասնակիցներից ելույթ ունեցողների թիվը 97 էր) եւ հայկական պատվիրակության կողմից որեւէ զեկուցում նախատեսված չէր: Այնուամենայնիվ, ադրբեջանցի պրոֆեսորից հետո ելույթ ունեցավ բանաստեղծ, բանասիրության դոկտոր, պրոֆեսոր, Երեւանի պետական համալսարանի արտասահմանյան գրականության ամբիոնի վարիչ Հենրիկ Էդոյանը:

Նրա ելույթը բաղկացած էր երկու մասից. առաջինում նա խոսեց Արեւելյան եւ Արեւմտյան մշակութային համակարգերի, նրանց կառուցվածքների, առնչությունների մասին, իսկ երկրորդում անդրադարձավ հայ մշակույթի եւ գրականության հարցերին, նշելով, որ հայ մշակույթը գործում է արեւմտյան մշակույթի համակարգի մեջ: Արեւմտյան մշակույթը, ըստ էության, նույն ինքը քրիստոնեական մշակույթն է եւ որպես այդպիսին հայ մշակույթը չի կարող զանցվել այդ համակարգից դուրս: Անհնար է պատկերացնել քրիստոնեական ժողովուրդ եւ ոչ քրիստոնեական մշակույթ (արեւմտյանը եւ քրիստոնեականը ինչպես ասվեց, բացարձակապես նույնն են):

XX դարի հայ գրականությունը, ինչպես նշեց Էդոյանը, զարգացել է երկու ճյուղերով. Խորհրդային Հայաստանի գրականությունը եւ Սփյուռքի գրականությունը, որն առաջացավ 1915 թ. Թուրքիայի կողմից կազմակերպված հայկական ցեղասպանության հետեւանքով: «Այսօր ապրիլի 24-ն է,- ասաց Հենրիկ Էդոյանը,- աշխարհում սփռված ողջ հայությունը, նրա համակիրները եւ բարեկամները նշում են հայ ժողովրդի ցեղասպանության օրը, որի հետեւանքով ժողովուրդը կորցրեց մոտավորապես իր կեսը, կորցրեց իր տարածքները: Այս օրը երբեք չի ջնջվի մարդկության հիշողությունից եւ երբեք անցյալ չի դառնա»: Դահլիճում ներկա գտնվող Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի պատվիրակությունների կողմից որեւէ միջամտություն կամ պատասխան չեղավ:

Այս կոնֆերանսը մեկ անգամ եւս ցույց տվեց, թե մեր հակառակորդները ինչպես են աշխատում օգտագործել յուրաքանչյուր առիթ իրենց տեսակետները տարածելու, միջազգային հասարակական միտքը մոլորեցնելու, պետականորեն կազմակերպված իրենց քարոզչական ծրագրերն իրագործելու համար: Մինչդեռ մենք հենվում ենք առանձին անհատների անձնական նախաձեռնությունների վրա:

Երեւան. Մայր տաճարը պետք է դառնա հոգեւոր եւ նյութական վերելքի առհավատչյա

Երբ լուսահոգի հայրապետ Վազգեն կաթողիկոսը առաջին անգամ խոսեց Երեւանում մայր տաճար կառուցելու մասին, ես (ինչպես նաեւ ինձ նման շատ-շատերը), կասկածում էի՝ արդյո՞ք այս խառնակ ժամանակներում մեզ անհրաժեշտ է տաճար կառուցել:

Չէ՞ որ ազգիս զավակների մեծ մասը գործազուրկ է եւ չի կարող վաստակել անգամ հացը հանապազօր: Ավելի ճիշտ չէ՞ր լինի այդ գումարները ուղղել փլուզված արդյունաբերության թեկուզ չնչին մասը վերականգնելուն:

Բայց... մի՞թե մեր հոյակերտ տաճարները կառուցող հայերը ավելի ապահովված էին նյութապես, քան մենք՝ 20-րդ դարավերջի նրանց ժառանգները: Չէ՞ որ Գեղարդի տաճարը փորել է մի ճգնավոր վարդապետ, որի անունն անգամ ինձ հայտնի չէ:

Եվ ի՞նչ ենք թողնելու որպես ավանդ մեր սերունդներին: Մի՞թե միայն սպիտակյան երկրաշարժի ահարկու ավերակները:

Բժշկագիտության մեջ ստեղծվել է նոր ուղղություն, որը կոչվում է «Մարդու էկոլոգիա»: Ըստ այդ գիտության մարդու մարմինը հոգու էկրանն է: Երբ խաթարվում է էկրանը (այսինքն՝ մարդը հիվանդանում է), արտացոլում է հոգեւոր խեղումը: Եվ անհրաժեշտ է բուժել մարդու եւ մարմինը, եւ հոգին, այն է հիվանդության բուն պատճառը: Հիվանդ հասարակությունը բուժելու համար միայն նյութական բարեկեցություն ստեղծելը քիչ կլինի: Պետք է բուժել, ուղղել խորքային, հոգեւոր խեղաթյուրումը: Թող նոր կառուցվող Մայր տաճարը լինի այն խթանը, որը եւ ողջ հայության հոգեւոր եւ նյութական վերելքի առհավատչյան կդառնա:

Սակայն տաճարը պետք է լինի համահունչ հայկական ճարտարապետությանը եւ կանգնի հավերժ, 7-րդ դարից մեզ հասած հրաշալի տաճարների նման:

Այսօր իրականացվում է ճարտարապետ Քյուրքչյանի նախագիծը: Նայենք մանրակերտին եւ լսենք մասնագետների զգուշացումը: Տաճարի թեւերը այնքան կտրտված են եւ այնպիսի ծանրաքաշ գմբեթով պիտի ծածկվեն, որ ինչպես զգուշացնում են մասնագետները, կփլվեն ոչ թե երկրաշարժից, այլ սեփական ծանրությունից:

Առայժմ կառուցվող տաճարի պաշտպաններից եւ հեղինակներից եւ ոչ մեկը փաստերով չի հերքել այդ հիպոթեզը:

Առաջարկում ենք տաճարի այլընտրանքային տարբերակներ: Ճարտարապետներ Հ. Խաչատրյանի, Հ. Ասատրյանի եւ Գ. Նալբանդյանի առաջարկած տաճարի այլընտրանքային տարբերակի մանրակերտը ինձ դուր է գալիս որպես արվեստաբանի: Եվ համոզում է թվային հաշվեկշռով: Այլընտրանքային տարբերակը կառուցելու դեպքում կշահենք թե գումարի (մոտ 3 անգամ), թե ժամանակի, թե գեղեցկության առումով:

Շատ ուրախ եմ, որ հարգարժան «Ազգ» թերթը իր էջերը տրամադրել է այս բանավեճին: Համոզված եմ, որ Հայաստանում լույս տեսնող ոչ մի պարբերական եւ «Հայաստանի Հանրապետություն» պաշտոնաթերթը անտարբեր չեն անցնի այս ցավոտ հարցի կողքով:

Սխալվելը մարդկային է: «Լավ է ուշ, քան երբեք», ասում է ժողովուրդը:

Ուղղենք մեր սխալը: Չէ՞ որ սխալն ընդունելն ու ուղղելը Աստվածային է:

ԱՆՈՒՇ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

ԱՐՎԵՍՏԱԳԵՏՆԵՐ

Հարություն Դելալյանի հիշատակին

Համայն մարդկության կողմից ընդունված է մտածել, թե ստեղծագործում են վաղ մանկությունից: 60 տարեկան էր դառնալու վաղամեռիկ մեր ընկերը: Ուշ սկսեց, ավա՛ղ, շուտ հեռացավ մեզանից Հարություն Դելալյան... Կոմպոզիտոր, ուսուցիչ, լրագրող, այս բոլորից առաջ հայ, այն հայերից մեկը, որ ստեղծագործեց, բայց չհասցրեց ճաշակել-վայելել ճանաչման ու փառքի քաղցրությունը:

Բազում հայերի պես նա էլ բախտ չունեցավ ծնվելու հայրենի եզերքում:

Ծնվեց նա Աթենքի հայաբնակ թաղամասերից մեկում, եղեռնից մազապուրծ ծնողների տանը:

Գուցե փոքրիկի լույս աշխարհ գալը «երկիր» տունդարձի նշա՞ն էր... վերադարձ հայրենի եզերք: Հայրենադարձվեցին:

Նրան վիճակված չէր անամպ, երջանիկ մանկություն: Մայրը շուտ հեռացավ կյանքից, մանկահասակ երեխաներին թողնելով հոր խնամքին: Էլ ո՞վ պիտի հոգար նրա երաժշտական կամ այլ կրթության մասին. նա շատ վաղ ճաշակեց սեփական քրտինքով հաց վաստակելու դժվարությունները:

Եգեյանի լուրթ կապույտն աչքերին, հունական «Սիրտակիի» հնչյունները, ու սնուցել էին նրա զգայուն հոգին, այն հեռավոր օրերին, երբ Աթենքը, երեւի հայրենիքի էր գիտակցվում նրա մանուկ հոգում, մոր անուշ օրորոցայիններն ու անուշ հայրենիներն ամբարած հոգում, ուրիշներից աննկատ առնականացավ:

Կյանքը ժլատ գտնվեց նրա ողջ ճանապարհին, դժվար, կաթիլ առ կաթիլ էր ժամանակ գտնում իրենով զբաղվելու:

Գործարանային ժխորի, ֆիզիկական ծանր աշխատանքի խուլ աղմուկի մեջ նրա զգայուն հոգում կուտակվում ու ձեւավորվում էր երաժշտությունը, դժվար, ծանր, բայց խմորվում էր, որ մի օր ժայթքեր...

Եվ արդեն իսկ բախված կյանքի բյուր դառնություններին, արդեն չափահաս ու արդեն հայր դարձած՝ սկսեց ստեղծագործել:

Հարկ չկա պատմելու նրա այնքան ուշացած ուսումնական տարիների դժվարությունների, դրանք հաղթահարելու աննկուն կամքի մասին:

Ինչքան էլ զարմանալի թվա, նրա երաժշտությունն առաջինը նկատեցին օտարները: Հաղթական արշավ ԱՄՆ-ում, Ֆրանսիայում, Իտալիայում, Ճապոնիայում...

Սակայն այդ հաղթարշավին հեղինակը մասնակից էր միայն հեռավոր արձագանքներից: Խորհրդային օրենքները վիզայի արժանի չհամարեցին սանձամյակներով այդ օրվան սպասող Հարությունին:

Այդ օրերին, երջանկության արցունքն աչքերին, նա ցույց էր տալիս արտասահմանյան նշանավոր թերթերի ու այլեւայլ պարբերականների խանդավառ արձագանքներն իր ստեղծագործությունների մասին:

Իսկ հետո եկավ եւ փառքը իր իսկ մասնակցությամբ...

Կառնեգի հոլլի հսկա դահլիճի ափեափ լցված կամարների տակ, առաջին բաժնում կատարվեց Մոցարտի «Ռեքվիեմը», երկրորդ բաժնում՝ Հարություն Դելալյան՝ «Նվիրումն Կոմիտասին» եւ այլ երկեր... վերջում՝ «Հաղթական ռեքվիեմ»...

Ցնցված դահլիճը հոտնկայս, երկար ծափահարում էր նրան, հեռավոր, շատերն անգամ անունն էլ չէին լսել այն փոքրիկ երկրի, որտեղից եկել էր նա, հիացումով ծափահարում էին:

Արցունքից տամկացած աչքերով՝ խոնարհվել էր նա հիացած հանդիսականների առջեւ, թեմեզրին, մշուշված հայացքով նայում էր դահլիճին, ինքը՝ Հարություն Դելալյանը, որի ստեղծագործություններն էին կատարվել այստեղ, քիչ առաջ եւ... այն էլ Մեծն Մոցարտից հետո, իսկ դահլիճն ալեկոծվում էր նորից ու նորից: Հավատա՞լ աչքերին, թե՞ չհավատալ:

Իսկ հայրենիքում լռություն էր...

Եվ ի վերջո՝ Հարություն Դելալյան՝ կամերային երաժշտության դահլիճ, կոմպոզիտորների միություն... եւ այսպես, սակավաթիվ համերգներ, իսկ դրսում, դրսում դափնիներ էր վաստակում:

Երեւանի գեղարվեստի թիվ 1 դպրոցի իր սաներին ազգայինն էր ներարկում, գեղեցիկն ու վսեմը: Սիրում էր իր աշակերտներին, եւ նրանք էլ՝ իրենց ուսուցչին:

Քիչ չէ նրա վաստակը եւ այդ դպրոցի կյանքում. վկա սիրո ու ափսոսանքի զգացումը, որ ունի դպրոցի մանկավարժական ողջ անձնակազմը:

88-ի դժնդակ այն օրվա նախօրեին հասավ իր սիրելի ծննդավայրը՝ առասպելական Աթենք: Նույն կապույտ երկինքն էր ու անափ ծովը, երազների ամբողջ մի աշխարհ, որ բարձրանում էր հեռավոր մանկության հուշերից: Պոռթկումով լցված ստեղծագործելու բուռն ցանկությամբ վաղ առավոտյան վեր կացավ՝ բարին ավետելու ցայգալույսին:

Չկասկածելով, թե հյուրը կհասկանա իրենց, խորապես վշտացած զրուցում էին երկու հելլենուհի.

– Ի՞նչ իմանա այս խեղճ հայը, որ իր երկիրն ավերվել է ահեղասասան երկրաշարժից, որ տասնյակ հազարներ են զոհվել մի քանի ակնթարթում:

Աշխարհը մթնեց աչքերին, փլուզվեցին երազները եւ երբ ուշքի եկավ, նոր հույս ծագեց հոգում, թե սխալ է լսել, բայց՝ ավա՜ղ...

Նրա ներկայությամբ Հայաստանի աղետյալներին իրենց արյունը տվին թե Հունաստանի, թե Կիպրոսի նախագահները:

Նա տուն վերադարձավ թեեւ արդեն հիվանդ, բայց ոչ հուսահատ:

Ստեղծագործելու եւս մի քանի փորձ, սիրտը ընդվզում էր:

1990 թ. ապրիլի 25-ին Հայֆիլհարմոնիայի մեծ դահլիճում հնչելու էին Հարություն Դելալյանի ստեղծագործությունները:

Բեմ բարձրացավ ամերիկահայ նշանավոր երգեհոնահար Պերճ ժամկոչյանը գունատ, դողացող ձեռքերով:

– Սիրելի հանդիսականներ, այսօր սրտի թրթիռով ու խոր վշտով կատարելու եմ ստեղծագործությունները շատ սիրելի եղբորս՝ Հարություն Դելալյանի, որին ուշ գտա, բայց շուտ կորցրեցի: Քիչ առաջ հողին հանձնեցինք նրան այնպես անժամանակ, այնպես տխուր...

Հուզված դահլիճը լուռ ոտքի կանգնեց:

Հետո համերգը բախծոտ ու հուզական, ինչպես վաղամեռիկ մեր ընկերը՝ Հարութը...

Ավարտվեց համերգը, քարացած դահլիճը որոտաց ծափահարություններից: Սկսվել էր մեր ընկերոջ նոր, ավելի երկար, հավերժության ճամփան:

ԵՐՋԱՆԻԿ ՀՈՎԱԿԻՄՅԱՆ,
ԳՐԻԳՈՐ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ,
[illegible]

ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հայ շախմատիստների նոր հաղթանակները

Պուլայում անցկացվող շախմատի եվրոպական առաջնության 7-րդ տուրում Հայաստանի տղամարդկանց հավաքականը վերելքով անցկացրեց հանդիպումը Բելառուսի ներկայացուցիչների հետ: Ռաֆայել Վահանյանը փայլուն հաղթանակ տարավ գրոսմայստեր Ալեքսեյ Ֆյոդորովի նկատմամբ, որը, ի դեպ, այս տարի երեք առաջին մրցանակներ է շահել բոլոր մրցաշարերում: Հայ գրոսմայստերը արդեն 17-րդ քայլում, երբ խաղատախտակի վրա էին համարյա բոլոր ֆիգուրները, փղի շատ անսպասելի զոհաբերությամբ գեղեցիկ մատային գրոհ սկսեց և 25-րդ քայլում հաղթանակ տարավ: «Զոհաբերության պահին ես հիշեցի իմ վաղամեռիկ ընկերոջը՝ Միխայիլ Տալին, և որոշեցի նրա ոճով գործել», պարտիայից հետո ասաց Ռաֆայելը:

Նոր հաղթանակ տարավ առաջնությունում գերազանց ելույթ ունեցող Աշոտ Անաստասյանը, որը եռանդուն խաղով միավոր շահեց Գերման Կոչետկովից: Վլադիմիր Հակոբյանը սևերով վստահորեն վարեց պայքարը Ալեքսեյ Ալեքսանդրովի դեմ և անգամ զինվորի առավելություն ստացավ, բայց երկկողմանի սուր դիրքում նախընտրեց ռիսկի չդիմել և համաձայնեց ոչ-ոքիի:

Մեր թիմը բոլոր հնարավորություններն ուներ հասնելու խոշոր հաղթանակի, բայց Արտաշես Մինասյանը, որը հանդիպում էր Վյաչեսլավ Վիդիեկոյի հետ, գերազանց խաղով հասնելով բացարձակ շահած դիրքի, ուժեղ ցեյտնոտում կոպիտ վրիպեց այդ պատճառով ժամանակի և շատ ցավալի պարտություն կրեց:

Եվ այսպես, Հայաստանի հավաքականը հաղթեց 2,5-1,5 հաշվով և եզրագծից երկու տուր առաջ բաժանելով 2-5-րդ հորիզոնականները՝ շարունակում է համառ պայքար մղել մրցանակային տեղերի համար:

Օրվա մյուս կենտրոնական հանդիպումների արդյունքները. Անգլիա-Հունգարիա 3-1, Հոլանդիա-Լատվիա 2,5-1,5, Ռուսաստան-Իսրայել 2-2, Գերմանիա-Լիտվա 3-1, Վրաստան-Էստոնիա 3-1:

Յոթ տուրից հետո վիճակը առաջատարների խմբում հետևյալն է.

1.	Անգլիա	19
2-5	Հոլանդիա	17
	Ռուսաստան	17
	Հայաստան	17
	Գերմանիա	17
6-8	Հունգարիա	16,5
	Իսրայել	16,5
	Վրաստան	16,5
9-10	Բելառուս	16
	Լատվիա	16

Մյուս թիմերը նկատելիորեն ետ են մնացել և պայքարն ընթանում է այս տասը երկրների միջև:

Ութերորդ տուրում Հայաստանի հավաքականը սկզբունքային մրցախաղ կանցկացնի Վրաստանի թիմի հետ: Ահա մյուս կարևոր զույգերը. Անգլիա-Ռուսաստան, Գերմանիա-Հոլանդիա, Հունգարիա-Իսրայել, Լատվիա-Բելառուս:

Հաղթանակով (1,5-0,5) ավարտեց իր մրցախաղը նաև Հայաստանի կանանց թիմը, որը հանդիպում էր Իսպանիայի հավաքականի հետ: Լիլիթ Մկրտչյանը կոմբինացիոն ոճով գեղեցիկ հաղթանակ տարավ Լոլիտա Գունաս-Ռոդրիգեսի նկատմամբ:

Մոտ էր հաջողությանը նաև Էլինա Դանիելյանը, բայց նա բաց թողեց խաղը միանգամից շահելու հնարավորությունը և, թեև մինչև 74-րդ քայլը փորձում էր իրացնել ավելի զինվորը, ստիպված էր հաշտվել ոչ-ոքիի հետ:

Իսպանացիներին հաղթելուց հետո մեր շախմատիստուհիները շարունակում են բարձր տեղ գրավել և չի բացառվում, որ կարող են իրենց վերջնական արդյունքով հաճելի անակնկալ մատուցել:

Ահա առաջատար տասնյակի մրցաշարային վիճակը

1.	Վրաստան	11
2	Ռումինիա	9,5
3-5	Անգլիա	9
	Ռուսաստան	9
	Հունաստան	9
6.	Հունգարիա	8,5
7-10	Հայաստան	8
	Լեհաստան	8
	Լիտվա	8
	Բոսնիա-Հերցեգովինա	8

Նախավերջին տուրում մեր աղջիկները հանդիպում են Բոսնիայի և Հերցեգովինայի հավաքականի հետ: Ահա մյուս կարևոր մրցախաղերը. Վրաստան-Ռումինիա, Ռուսաստան-Անգլիա, Հունաստան-Հունգարիա, Լիտվա-Լեհաստան:

Հայաստանի հավաքականը առաջին անգամ հանդես կգա առանց Դանիելյանի, կխաղան Հլղաթյանն ու Մկրտչյանը:

Իսկ մեր տղամարդկանց թիմը կխաղա նույն կազմով, ինչ նախորդ րոպեին. Հակոբյան, Վահանյան, Մինասյան, Անաստասյան:

[illegible]
Պուլա, Խորվաթիա

ՏԱՓՕՂԱԿՈՎ ՀՈԿԵՅ

Ռուսները կրկին առանց մեդալի

Ֆինլանդիայում ավարտին է մոտենում տափօղակով հոկեյի աշխարհի առաջնությունը: Ռուսաստանի հավաքականը երրորդ տեղի համար խաղում հանդիպեց չեխերին: Մրցաշարի նախորդ փուլում ռուսները 3-1 հաշվով հաղթել էին հին մրցակցին: Այս խաղում, որ ամենակարևորն էր մրցաշրջանում, չեխերը հաղթում էին 3-1 հաշվով: Հետո ռուսները կարողացան հավասարեցնել հաշիվը՝ 3-3: Սակայն ռուսների բոլոր ջանքերը ի չիք դարձան մրցավարի սառնասրտության պատճառով: Երրորդ խաղափուլի վերջում ֆինն խաղավարը հեռացրեց ռուս հոկեյիստին: Կրկնակի փոքր տուգանքով, բարձր պահած մականով վտանգավոր խաղի համար պատժվեց Ալեքսանդր Բարկովը և շուտով չեխերը խփեցին հաղթական 4-րդ գոլը: Այսպիսով, Ռուսաստանի հավաքականը չորրորդ տարին անընդմեջ մնաց առանց աշխարհի առաջնության պարգևների: Իսկ առաջին տեղը վիճարկող թիմերը սկսեցին պայքարը մինչև երկու հաղթանակ: Անդրանիկ խաղում շվեդները 3-2 հաշվով պարտության մատնեցին կանադացիներին:

ՃԱՊՈՆԻԱ

Նիգերիացի Ֆրեդերիկսը ամենաարագն է 200 մ մրցավազքում

Նիգերիացի վազորդ Ֆրանկի Ֆրեդերիկսը թեթև աթլետիկայի մեծ մրցանակի խաղարկության մրցումներում, Օսակայում (Ճապոնիա) այս մրցաշրջանում առաջինը վազեց 200 մ 20 վրկ-ից արագ: 19,9 վրկ քայլում արդյունքը կարող է մարտահրավեր հանդիսանալ Մայքլ Ջոնսոնի և Դոնավան Բեյլիի միջև 150 մ «դարի մրցավազքի» կազմակերպիչներին:

Ռուս հեծանվորդը հիշեցրեց իր մասին

Ռուսաստանցի հեծանվորդ Պավել Տոնկովը, որը ծնկի վնասվածքի պատճառով մոտ 1-ամյա ընդմիջումից հետո մեծ սպորտ վերադարձավ, կրկին հիշեցրեց իր մասին, փայլուն ոճով շահելով Շվեյցարիայի ճանապարհներով անցկացված «Տուր Ռոմանդի» հեծանվավազքի վերջին 4-րդ փուլը: Մոտ 150 կմ նա հաղթահարեց 4 ժ 23 րոպե 2 վրկ-ում, առաջ անցնելով վերջնագիծը երկրորդը հասած իտալացի Դևիդ Ռեդելինից 34 վրկ-ով: Տոնկովը հաղթեց նաև ընդհանուր հաշվարկում:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆ, ՈՉ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՈՒՀԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ ԵՎ ՎԿԱՅԱԳԻՐ ՇՆՈՐՀՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐ

Սեյսմիկ ճարտարագիտություն, արդյունաբերական ճարտարագիտություն, քաղաքագիտություն, գործարար ղեկավարում, հասարակական առողջապահություն և անգլերենի դասավանդումը որպես օտար լեզու

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը պաշտոնականորեն դիմումներ է ընդունում վերնագրված ոչ պետական բուհերի շրջանավարտներից: Ոչ պետական բուհերի շրջանավարտները տեղեկացվում են հետևյալ պայմանների մասին.

1) Նրանք պետք է անգլերեն լեզվի քննությունը հանձնելու համար գրավոր թույլտվություն ստանան ՀՀ բարձրագույն կրթության և գիտության նախարարից:

2) անգլերեն լեզվի քննությունը հանձնելու թույլտվությունը չի նշանակում ՀԱՀ-ի կողմից նրանց դիմումների պաշտոնական ընդունում, և այդ նպատակով նրանք պետք է իրենց համաձայնությունը վավերացնեն ստորագրությամբ.

3) ՀԱՀ-ի կողմից նրանց դիմումների պաշտոնական ընդունումը ուժի մեջ կմտնի ՀՀ փաստաթղթի հաստատմամբ:

Դիմորդները պետք է ունենան համապատասխան բնագավառի բարձրագույն կրթություն, քաղաքացիական շինարարություն կամ մեխանիկա **սեյսմիկ ճարտարագիտության** M.Eng աստիճանի համար, ճարտարագիտություն, մաթեմատիկա, մեխանիկա **արդյունաբերական ճարտարագիտության** M.Eng աստիճանի համար, պատմություն, իրավագիտություն, լեզուներ կամ հասարակական գիտությունների այլ բնագավառներ **քաղաքագիտության** MA աստիճանի համար, մաթեմատիկա, տնտեսագիտություն, ճարտարագիտություն **MBA աստիճանի համար**, անգլերեն լեզու, ժամանակակից լեզուներ կամ լեզվագիտություն **անգլերենի դասավանդումը որպես օտար լեզու** ծրագրի համար: **Հասարակական առողջապահություն** ծրագրի դիմորդները պետք է լինեն կամ բժշկական (ատամնաբուժական բաժինը ներառյալ) և անասնաբուժական ինստիտուտների շրջանավարտներ, կամ ճարտարագիտական, բնագիտական, հասարակագիտական կամ այլ հարակից մասնագիտությունների բարձրագույն կրթություն ունեցող անձինք, որոնք ունեն առողջապահության կառավարման կամ հասարակական առողջապահական ծառայության բնագավառում առնվազն երկու տարվա աշխատանքային փորձ:

Անգլերեն լեզվի լավ իմացությունը պարտադիր է:

Փաստաթղթերի ընդունման համար կանխավճարը կազմում է ԱՄՆ 10 դոլարին համարժեք դրամ: Փաստաթղթերի ընդունման **վերջին ժամկետը 1997 թ. մայիսի 23-ն է**:

Դիմորդները 1997 թ. մայիսի 27-ին կհանձնեն անգլերեն լեզվի իմացությունը գնահատող քննություն (բացառությամբ այն դիմորդների, որոնք վերջերս ստացել են TOEFL քննության 550 և ավելի միավորներ): Առաջին փուլով անցած այն դիմորդները, որոնք չեն բավարարի անգլերեն լեզվի իմացության պահանջված մակարդակը, կմասնակցեն 1997 թ. հունիսին ՀԱՀ-ում սկսվող անգլերեն լեզվի արագացված դասընթացին:

Անգլերեն լեզվի արագացված դասընթացի ուսման վարձը կազմում է ԱՄՆ 300 դոլարին համարժեք գումար:

Ծրագրում վերջնական ընդունելությունը կկատարվի դիպլոմի ներդիրի միջին ցուցանիշի, նախապատրաստական փուլում դիմորդների ցուցաբերած առաջադիմության և տվյալ ծրագրի համար անհրաժեշտ բնագավառի քննական արդյունքների հիման վրա (GMAT կամ GRE): Հիմնական ծրագիր ընդունված բոլոր ուսանողները պետք է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության հետ ստորագրեն ավարտելուց հետո երեք տարի Հայաստանում մնալու և աշխատելու մասին պայմանագիր:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել ՀԱՀ-ի ընդունելության գրասենյակ՝ Հակոբ Մարշալ Բաղրամյան 40, առաջին հարկ, 19 սենյակ, հեռախոս 27-16-29:

ՀԱՀ-ը ռասայական, կրոնական, սեռային կամ ազգային խտրականություն չի ճանաչում

ԵՐԵՎԱՆ

Հայ սեղանի թենիսիստները դեռ պետք է կատարելագործվեն

Անգլիայի Մանչեսթեր քաղաքից վերադարձավ սեղանի թենիսի Հայաստանի հավաքականը, որը մասնակցեց աշխարհի առաջնությանը:

Մեր տղամարդկանց հավաքականը 101 թիմերի պայքարում գրավեց 34-րդ տեղը, ինչը 12 աստիճանով բարձր է նախորդ առաջնությունում ցույց տված ցուցանիշից: Հայ թենիսիստները տարան 7 հաղթանակ և կրեցին 3 պարտություն:

Անհատական պայքարում Ռումինիայում մարզվող Սմբատ Սարգսյանը և Դավիթ Սարգսյանը ստիպված էին ռակետը վայր դնել արդեն առաջին փուլից հետո: Իսկ Սամվել Վարդանյանը երեք հաղթանակներից հետո, 4-րդ մրցամարտում պարտվեց Ասիայի օլիմպիական չեմպիոն, չին Լյու Գո Լյանգին: Տղամարդկանց ելույթների մասին Հայաստանի հավաքականի ավագ մարզիչ Բագրատ Բունիաթյանը նշեց, որ նրանք ֆիզիկապես զիջում էին ուժեղ մրցակիցներին, և եթե կարողանան բարելավել ֆիզիկական [illegible]ները, ապա լուրջ մրցակցության մեջ կմտնեն ուժեղագույնների հետ արդեն հաջորդ տարի կայանալիք եվրոպայի առաջնությունում:

Նույնը չի կարելի ասել հայ թենիսիստուհիների մասին: Նրանք նաև տեխնիկապես են զիջում առաջատար մարզուհիներին: Ըստ Բագրատ Բունիաթյանի, կանանց ժամանակակից սեղանի թենիսը բավականին արագացել է, և խաղաոճը գրեթե չի տարբերվում տղամարդկանց ոճից: Այդ է պատճառը, որ կանանց մրցումներում այժմ եղանակ են ստեղծում ավելի արագաշարժ և տաքարյուն ասիացիները: Հայաստանի կանանց հավաքականին ավելի երկար ժամանակ է հարկավոր ընտելանալու ներկայիս արագություններին: Դա էր պատճառը, որ հանդես գալով ուժեղագույնների խմբում, մեր մարզուհիները 79 հավաքականների պայքարում բավարարվեցին 28-րդ տեղով: Ավելացնենք, որ կանանց մրցումներում Հայաստանի մարզական պատիվն էին պաշտպանում ներկայումս իսպանական ակումբներում հանդես եկող Արմինե Մակինյանը, Յուլիա Անդրյանը և ինչպես նաև Հայաստանում մարզվող Մարիաննա Սահակյանը:

Առաջատարը «Գրանդ»-ի բասկետբոլիստուհիներն են

Ավարտվեց կանանց Հայաստանի բասկետբոլի առաջնության բարձրագույն խմբի մրցաշարի առաջին շրջանի երկրորդ փուլը: Առաջատարը Երևանի «Գրանդ» ակումբն է, որը 8 խաղից հետո վաստակել է 16 միավոր: Երկու միավոր պակաս ունեն հանրապետության չեմպիոն «Ավարայրի» (Արարատ) մարզուհիները: Հաջորդ տեղերում են ՖԻՄԱ-ն (12 միավոր), «Պոլիտեխնիկը» (10) և Գյումրիի թիմը (8): Երկրորդ շրջանի երրորդ փուլը կանցկացվի սեպտեմբերին Վեդիում, հայտնում են սպորտվարչության լրատվական ծառայությունից:

Առայժմ մեկ ուղեգիր

Ռումինիայի Կոնստանցա քաղաքում ավարտվեց բռնցքամարտի եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարը: Մրցաքեմ դուրս եկած հայ բռնցքամարտիկներից միայն երևանցի դինամոյական Սերգեյ Հակոբյանին հաջողվեց դառնալ մրցանակակիր (3-րդ տեղ) և իրավունք նվաճել մասնակցելու 1998 թ. կայանալիք հին աշխարհամասի առաջնության եզրափակիչ փուլին: Նշենք, որ մի շարք քաշային կարգերում հանդես եկող մարզիկները դեռ չեն ընդգրկվել պայքարի ոլորտը: Այնպես որ եվրոպական առաջնության եզրափակիչ փուլի մասնակից հայ բռնցքամարտիկների շարքը դեռ կարող է համալրվել:

ՖՈՐՄՈՒԼԱ-1

Կրկին հաղթեց Շումախերը

Գերմանացի Միխայել Շումախերը («Ֆերարի») դարձավ «Ֆորմուլա-1» ավտոարշավի Մոնակոյի մեծ մրցանակի խաղարկության հաղթող: Այս մրցումները հանդիսանում էին «Ֆորմուլա-1»-ի աշխարհի առաջնության 5-րդ փուլը:

Սաուտինը 1-ինն էր Ամերիկայում

Ռուսաստանցի Դմիտրի Սաուտինը շահեց 3 մ ոստնակացատկի մրցումները ջրացատկի մեծ մրցանակի խաղարկության հերթական փուլում, որն անցկացվեց ԱՄՆ Ֆորտ Լոդր Դեյլ քաղաքում: Գրեթե 7 միավորով նա շրջանցեց չինացի Ջոու Ի Լինին: Կանանց 10 մ աշտարակացատկի մրցումներում հաղթեց չինուհի Վան Ջույը: Ռուսաստանցիներ Սվետլանա Տիմոշինինան և Օլգա Խրիստոֆորովան վաստակելով հավասար միավորներ, կիսեցին 3–4-րդ տեղերը:

Պատասխան խաղերը 3 օր անց

Երեկ կայացան ֆուտբոլի Հայաստանի գավաթի խաղարկության կիսաեզրափակիչ փուլի առաջին հանդիպումները: Հանրապետության չեմպիոն և այս մրցաշարի նախորդ հաղթող «Փյունիկի» ֆուտբոլիստները Աբովյանում ուժերը չափեցին «Երևանի» հետ: Փյունիկցիները հինգ անպատասխան գոլ խփելով մրցակցի դարպասը, գործնականում իրավունք ստացան եզրափակիչում կրկին վիճարկելու պատվավոր մրցանակը: 3 գոլի հեղինակ դարձավ Արսեն Ավետիսյանը: Մայրաքաղաքի «Նաիրի» մարզադաշտում հանդիպեցին երևանի «Արարատը» և Արարատի «Ցեմենտը»: Հանդիպումը 2-0 հաշվով շահեցին երևանցիները: Կիսաեզրափակիչ պատասխան հանդիպումները, որոնք կորոշեն բյուրեղապակյա գավաթի երկու հավակնորդներին, կկայանան մայիսի 17-ին:

ՀՈԴՎԱԾԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄՐՑՈՒՅԹ

Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանատան մշակութային բաժինը Երեւանում, մշակութային գանձերի եւ ժառանգության համաշխարհային օրվա առթիվ (մայիսի 18-ին), անց է կացնում երկու հարեւան բարեկամ երկրների՝ Իրանի եւ Հայաստանի մշակույթի վերաբերյալ հոդվածների մրցույթ.

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ ԹԵՄԱՆ

1. Երկու երկրների մշակույթի, ավանդույթների եւ սովորույթների ընդհանրությունը:
2. Գրականություն եւ պոեզիա:
3. Երկու երկրների գրականության պատմությունը եւ գիտության ու գրականության անվանիների ներկայացում (ընդհանուր):
4. Ընդհանուր պատմական փոփոխությունները եւ բնության եւ մարդկության աշխարհագրական դերը երկու երկրների հարաբերությունների միջեւ:
5. Երկու երկրների պատմական համատեղ կյանքի թողած ազդեցությունը ընդհանուր ավանդույթների եւ բարքերի բնագավառում:
6. Իրանական եւ Հայկական առածների ընդհանրությունները եւ նրանց պատմական արմատները:
7. Իրանի եւ Հայաստանի արվեստի եւ ճարտարապետության ընդհանրությունները:

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1. Հոդվածները պետք է լինեն հայերեն կամ պարսկերեն եւ առնվազն կազմված լինեն տասը էջից (անուն, ճշգրիտ հասցե, հեռախոս):
2. Նյութերը լինեն նոր եւ անցյալում ոչ մի մրցույթում կամ պարբերականում ներկայացված չլինեն:
3. Լավագույն հոդվածները, հոդվածի հեղինակի անվան նշումով, կտպագրվեն երկրում եւ երկրից դուրս լույս տեսնող պարբերականներում:
4. Հոդվածները ժյուրիի կողմից կքննարկվեն եւ առաջիններից երրորդ տեղ գրավածները կպարգեւատրվեն թանկարժեք նվերներով:
5. Հանձնված հոդվածները հետ չեն վերադարձվելու:
6. Հոդվածների հանձնման համար անձամբ դիմել Երեւանում Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանատան բաժին եւ ձեռք բերել տեղեկանքներ:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
2 սենյականոց բնակարան
Նորքի 4-րդ զանգվածում,
հեռ.՝ 640321:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
2 սենյականոց բնակարան
Նորքի 5-րդ զանգվածում,
հեռ.՝ 611228, 641619:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՓՈՐՁԻ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅ ՖԻՆԱՆՍԻՍՏՆԵՐԻ ԵՎ ԻՐԱՎԱԲԱՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՄԵԾ ԲՐԻՏԱՆԻԱՅՈՒՄ

Ծրագրի պայմանները բավարարող թեկնածուներին հնարավորություն կտրվի 1 ամիս սովորել Մեծ Բրիտանիայի գործավարության առաջնակարգ դպրոցներում եւ ավարտել ծրագիրը 4-11 ամիս գործնական հմտությունների ձեռքբերմամբ ծրագրին օժանդակող 450 ընկերություններից որեւէ մեկում: Մասնակիցների բոլոր ծախսերը կհոգան ծրագրի կազմակերպիչները եւ բրիտանական կառավարությունը ի դեմս «Know How Fund» կազմակերպության: Մասնակիցներին կտրվի աշխատանքային ծրագրերի փաթեթ, որոնց վրա նրանք պետք է աշխատեն եւ ամսական $2000 աշխատավարձ իրենց առօրյա կարիքները հոգալու համար:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար խնդրվում է դիմել Բրիտանական դեսպանատուն, ինֆորմացիայի բաժին, հեռ. 55-30-81: Դիմելու համար համապատասխան ձեւերը կարելի է ստանալ դեսպանատան գլխավոր մուտքի պահակակետից, հասցեն Չարենցի 28:

Լրացված ձեւերը կարելի է հանձնել մինչեւ սույն թվականի հունիսի 6-ը:

Թեկնածուները պետք է լինեն 22-35 տարեկան, տիրապետեն անգլերեն լեզվին եւ ունենան առնվազն 1 տարվա աշխատանքային փորձ վերը նշված ասպարեզներում:

Թեկնածուների ընտրությունը կատարվում է 3 փուլով. հասուկ ձեւերի լրացում, անգլերենի (կամ TOEFL) քննություն եւ հարցազրույց:

ՇՏԱՊ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
3 սենյականոց բնակարան 5 հարկանի քարե շենքի 5-րդ հարկում, 70/50 քմ, ավտոտնակով: Հրաչյա Քոչար 23 (նախկին Չեկի խանութի մոտ):
Հեռախոս՝ 22-42-68

ՇՏԱՊ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
2 սենյականոց բնակարան 5 հարկանի քարե շենքի 1-ին հարկում: Վաճառյան 17 շենք
Հեռ.՝ 581841, 523056

ԲՐԱԲԻՈՆ ԱԳՐՈ ՍԵՐՎԻՍ
Աբովյան 11
Էկզոտիկ բույսեր եւ թփեր, քաղաքային բույսերից կոմպոզիցիաներ, գիտուսային բույսեր, սերմեր, սոխուկներ, պարարտանյութեր, թունաքիմիկատներ, աշխատանքային գործիքներ, սրսկիչներ, արտահագուստ:
Ամեն ինչ ձեր տարածքի ներքին եւ արտաքին կանաչապատման համար:

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի հատուկ դասընթացների բաժին
Անգլերենի խորացված
անընդմեջ դասընթաց
«Օսկար» մրցանակ ստացած ֆիլմերի ցուցադրմամբ

Դասընթացը նախատեսված է անգլերենի միջին եւ բարձր մակարդակ ունեցողների համար:
Ուսուցումը կուղեկցվի վերջին տարիների «Օսկար» մրցանակ ստացած «Պարեր գայլերի հետ» (1990 թ.), «Գառնուկների լռությունը» (1991 թ.), «Աններելին» (1992 թ.), «Շինդլերի ցուցակը» (1993 թ.), «Ֆոռեստ Գամփ» (1994 թ.) եւ «Քաջասիրտը» (1995 թ.) ֆիլմերի ցուցադրմամբ, դրանց մասին հոդվածների ընթերցմամբ եւ քննարկմամբ: Կուսուցանվեն գրելու, կարդալու, խոսելու եւ լսելու հմտությունները: Կտրվեն նաեւ տնային աշխատանքներ, որոնց հիման վրա ուսանողները կգնահատվեն:

- Դասերը կվարի Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի (ՀԱՀ)-ի դասախոս Արզեն Արմենյանը
- Դասընթացները կտեւեն մայիսի 26-ից մինչեւ հուլիսի 18-ը (8 շաբաթ, շաբաթական 9 ժամ)
- Օրերը երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ, ժամը 17:00-ից մինչեւ 20:15
- Ուսման վարձը 95 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ
- Գրանցման եւ վճարման ժամկետը մինչեւ մայիսի 23-ը, ՀԱՀ-ի 19 ա սենյակում
- Դասընթացին կընդգրկվեն առաջին 15 գրանցվածները

Ծանոթություն. մայիսի 19-ին, ժամը 13:00-ին, ՀԱՀ-ում կանց կացվի անգլերենի ստուգում, որը դիմորդներին կօգնի ճիշտ կողմնորոշվել դասընթացի ընտրության ժամանակ:
Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 27-16-58

Երեւան, Մոսկովյան 18
Հեռ. 58-39-69

«ՍՓՅՈՒՌՔ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - ՍԵՂՄ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ... ՄԱՍԻՆ ... 589167, 581351
... Տպաքանակը 3000 ... 13.05.1997 ... Գինը 100 դրամ